

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXXII

Kaina 20 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, RUGPIJTIS — AUGUST 29, 1978

Nr. 202

Amerikos įmonės keliasi į užsienį

Amerikietis nestebtų, kiek daug jo vartojamų prekių
gaminama ne Amerikoje

New Yorkas. — Amerikos įmonės vis daugiau išsikelia iš Amerikos, ieškodamos pigesnių darbo jėgos ir geresnių pelnų. Daugelis įmonių keliasi į užsienį, bet kitos iš vidurio vakarų ir šiaurės rytų Amerikos valstijų išsikėlė į pietines valstijas vadinamas Sunbelt. Kaip skelbia literatūros žurnalas "Saturday Review", rugsėjo 2 d. laidoje tūkstančiai darbininkų vidurio vakarų ir šiaurės rytų Amerikoje praranda darbus. Su įmonėmis, išsikeliančiomis į pietus, gali išsikelti dalis darbininkų, tai išsikeliant įmonėms ir užsienius jų išsikelia jau daug mažiau.

Naujojoje Anglijoje 1960 — 70 m. laikotarpyje darbo jėgos sumažėjo 9.9 proc., o vidurio rytuose 13.7 proc. Didžiųjų ežerų srityje darbo jėgos pagausėjo 3.2 proc., tačiau viso krašto darbo jėga padaugėjo 8.3 proc. Tai yra nelabai malonūs procentai, tačiau paverstus skaičiais jie darosi daug liūdniesni. Massachusetts valstijoje tekstilės odos ir maisto pramonė prarado 200,000 darbų per pastaruosius tris dešimtmecius. Ohio srityje trys didžiosios gumos bendrovės, Goodyear, General, Firestone, eliminavo 24,000 darbų nuo 1950 m. Per pastaruosius septynerius metus New Yorko miestai prarado 647,000 įvairių darbų pozicijų. Per pastaruosius penke-

rius metus Philadelphia prarado beveik ketvirtadalį įvairių fabriku darbų. Ir taip miestai po miesto apžvelgiant, daugelis miesto įmonių nuo Bostono ligi Chicago persikėlė į kitas vietas.

Kituos kraštus

Daugelis įmonių dėl įvairių priežasčių išsikėlė į užsienį ir daugelis amerikiečių nustebtų, kad jo vartojamos amerikiečių įmonių prekės pagamintos ne Amerikoje. General Motors bendrovės gaminti du automobiliai iš dešimties yra pagaminti ne Amerikoje, iš pagamintų Chryslerio 10 automobilių trys yra pagaminti užsienyje. Radijų ir įrašymo (tape recorders) ir 50 proc. juoda — balta televizijos aparatų yra sustatomi užsienyje. Smith Carona rašomos mašinėlės gaminamos Singapure. National Cash registeriai gaminami Taiwane ir Japonijoje. Pažymėtina, kad 33 proc. chemijos pramonės, 33 farmacijos pramonės, 40 proc. įvairių smulkmenų kasdieninio naudojimo prekių, 75 proc. elektros pramonės yra gaminama užsienyje. Keliant įmones į užsienį ir mažinant darbų vietoje, susidaro nemažai padėčių, o vis kyla nauji streikai ir dalis įmonių vis ruošiasi bėgti.

Prez. Carteris pasveikino Šv. Tėvą

Washingtonas. — Prez. Carteris pareiškė, kad jis tikisi, jog naujasis Šv. Tėvas bus geras vadovas, prezidentas yra apie jį skaitęs ir tikisi, kad naujasis Šv. Tėvas sulauks visų paramos. Į karūnavimo iškilmes manoma siųsti viceprez. Mondale. Sveikinime Šv. Tėvui prez. Carteris visų amerikiečių vardu, pastebėjo, kad nors pasaulyje daug kas pasikeitė, tačiau taikos, teisingumo ir kiti reikalai pasilieka tie patys. Šv. Tėvo balsas ir įtakinga padėtis įkvėps ir pažadins viltis tu, kurie kovoja už taiką ir tiesą. "Aš meldžiu ir tikiu, kad visa tai ras atgarsio pasaulio geros valios žmonėse". Sveikinimo pabaigoje išreiškė Šv. Tėvui linkėjimus ir pagarbą.

Išvyko į laidotuves

Washingtonas. — JAV ambasadorius Jungtinėse Tautose ir aukščiausia teismo teisėjas Marshallas išvyko į Kenijos prez. Kenyatta laidotuves, kaip prez. Carterio atstovai. Penkiolikos asmenų delegacijos tarpe yra prez. J. Carterio sūnus, marti, dr. M. King našlė, Caray, Ind., meras Hatcher, kongr. Diggs iš Michigan.

Bando naujus satelitus

Washingtonas. — Manoma, kad Sovietų Rusija bando naują šnipinėjimo satelitą, kuris skris apie žemę mėnesį ir fotografuos reikiamus objektus. Ligi šiol Sovietų Rusijos tie šnipinėjimo satelitai teišbūdavo erdvėje tik porą savaičių. Satelitas lėks per Kiniją į JAV.

Demonstracijos Brazilijoje

Sao Paulo. — Netoli katalikų katedros įvyko demonstracijos, kuriose dalyvavo 2,000 prieš vyriausybę nusiteikusių asmenų. Juos policija skirstė, sužeista keletas demonstrantų, kurie daugiausia studentai, šaukė "Salin diktatūra".

JAV ir Indijos sutartis

New Delhi. — JAV ir Indija, po septynių metų pertraukos, pasirašė tris ekonomijai reikšmingus projektus už 60 mil. dol. Amerika savo paramą Indijai buvo nutraukusi 1971 m., kai ši įsivėlė į karą su Bengalija.

Panama priglaudė sukilėlius

Panama City. — Panama priglaudė Nicaraguos sukilėlius, kurie iš Nicaraguos išsivežė penkis milijonus ir 58 politinius kalinius. Visiems garantuotos azilio teisės.

Panamos diktatorius Torrijos

Šv. Tėvas Jonas Paulius I-sis

MASKVA — TAIWANO KORTA

Taipei. — Kada JAV prez. Carteris žaidžia vadinama kinų korta, tai Taiwanas gali grąžinti Sovietų Rusijos kortą. Nors Taiwanas vadovybė paneigia, kad jie nenori suartėti su Maskva, bet tokiu galimumu yra, jei JAV per daug suartės su komunistine Kinija.

Nepaisant didelio Taiwano nusistatymo komunistų atžvilgiu, pastaruoju metu Taiwanas jau susilpnino spaudoje ir kalbose Sov. Rusijos puolimus. Iš patio Peipingo išėjo ir pats Peipingas paneigė žinią, kad jie duos Maskvai steigti bazes Pescadores vietoje, grupėje salų, netoli Taiwano. Kai kurie laikraščiai jau viešai svarsto apie santykių su Maskva galimumus. Vienas aukštas pareigūnas amerikiečių mokslininkui pareiškė, kad Taiwanas negali likti abejingas Maskvai, jei

Amerika pripažins Pekiną. Nepaisant visų šiuo reikalu dūmų Taiwane, užsienio diplomatai skelbia, kad ugnies dar nematyti. Taiwanui administracija tikisi sulėtinti prezidento Carterio slinkimą komunistinės Kinijos link, o iš antros pusės, šokdamas Taiwanas į Maskvos glėbį prarastamprius ryšius su Vakarais, kas jam labai būtų nenaudinga, ypač ekonomine prasme. Vis tai rodo, kad Taiwanas dar palaikys prieš muzzdams sovietinę kortą.

Serga prezidentas

Jeruzalė, Sirija. — Neoficialūs šaltiniai skelbia, kad Sirijos prezidentas Hafes Asad sunkiai serga leukemija ir nemanoma, kad išgyvens ilgiau kaip metus. Prezidentas yra 50 m. amžiaus.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

— Ford Motor bendrovė išmokės 600,000 dol. 7 metų berniukui Jeremy Norton, kurio tėvai žuvo 1973 m., kai Fordo gamybos Pinto mašina, stuktėlėta ir užpakali, užsidegė, ir gaisre žuvo abu tėvai. Panašių neįaimių su Pinto automobiliu užregistruota daugia.

— JAV ambasadorius Jungtinėse Tautose Andree Young pareiškė, kad trečiojo pasaulio valstybės jau nusigrežia nuo Sov. Rusijos, kadangi, bendradaroms su laisvosiomis valstybėmis, geriau gali spresti savo ekonominius reikalus.

Amerikos karo veteranai savo suvažiavime Dallas mieste pasisakė už neutrono bombos ir bombonešio B-1 gamybą. Tuo reikalu buvo priimta rezoliucija.

— Californijos universiteto prof. Meecham paskelbė savo tyrinėjimų duomenis, kuriais įrodo, kad triukšmas trumpina gyvenimą ir gyveną prie aerodromų miršta anksčiau. Kiek trumpina gyvenimą, nepaskelbė, bet teigiama, kad eina kalba ne apie mėnesius, bet metus.

— Japonijoje šmet tokia karšta vasara, kokios kraštas neturėjo istorijoje. Net keliasdešimtyje miestų, jų tarpe ir Tokio, normuojamas vanduo.

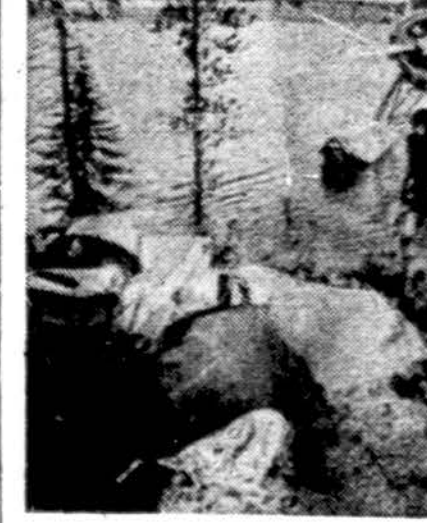
— Šiaurės Airijos 4,000 jau-

nų katalikų demonstravo apie 35 mylias nuo Belfasto, minėdami 10 metų nuo pradėto Šiaurės Airijos išlaisvinimo judėjimo. Demonstrantus stebėjo policija. Nedidelės riaušės kilo, kai vienas demonstrantas, iššokęs iš eilės, puolė britus pa laikant demonstrantus.

— Brazilija jau paskelbė, kad pakels kavos kainas nuo 1.50 dol. ligi 1.60 svarui.

— Lotynų Amerikos vyskupų konferencija įvyks spalio 12 d. Pueblo mieste, Meksikoje. Jau kalbama, ar toje konferencijoje negalėtų dalyvauti Šv. Tėvas.

Paskirtas Venecijos vyskupas, kard. Liuciani įsakė surinkti iš parapijų brangenbes ir pardavus gautus pinigus išdalyti vargšams. Šiaip jau buvo linkęs daugiau į konservatyvų jų pusę. Jis smerkė vadinamus kunigus darbininkus ir smerkė tuos kunigus, kurie pasisakė už komunizmą. Gimimų kontrolės reikalu buvo modernesnis ir su velioniu Šv. Tėvu Paulium VI kai kuriais atvejais nesutikęs, tačiau kai Šv. Tėvas Paulius VI paskelbė encikliką "Žmogiškasis gyvenimas", kard. Liuciani to reikalo ne-

Kanada dar tebeieško uranijaus liekanų, kurios pasklido nukritus Sovietų Rusijos satelitui

Šv. Tėvas karūnuojamas ateinantį sekmadienį

Vatikanas. — Šv. Tėvas Jonas Paulius I-sis praėjusį sekmadienį jau pradėjo eiti savo atsakominguojo pasaulio tikinčiųjų vadovo pareigas, pasveikindamas tūkstančius susirinkusių į Šv. Petro aikštę, juos palaimindamas ir savo žodyje išreiškdamas, kad jis nesitiki būti išrinktas, tačiau jei Viešpats užkrovė našta, ją pagelbės ir nešti. Sakėsi tarnausiąs bažnyčiai ir prašė visus pagalbos malda. Kalbėjo be teksto. Vieni pirmųjų, kuriuos priėmė Šv. Tėvas buvo tie 6 kardinolai, kurie dėl senyvo amžiaus nebeturėjo teisės balsuoti.

Šv. Tėvas bus vainikuojamas ateinantį sekmadienį.

Naujojo Šv. Tėvo Jono Pauliaus I išrinkimu džiaugiasi viso pasaulio tikintieji, vildamiesi turėti išskirtinai didelį ganytoją. Visa tai liudija ir trumpiausioje istorijoje konklava, te-trukusi tik aštuonias valandas, nes 111 konklavos kardinolų balsai tepasiskirstė tik trejetą kartų ir ketvirtą kartą buvo išrinktas Venecijos kard. Liuciano, 65 m. amžiaus, kuris, pagerbdamas paskutinius du popiežius Joną XXIII ir Paulių VI, pasirinko Jono Pauliaus I vardą.

Naujasis Bažnyčios galva išrinktas išėjo į balkoną ir palaimino 200,000 žmonių minią, laukusią ženklių iš Sikstinos koplyčios. Kardinolas yra gimęs mūrininko šeimoje, šiaurės Italijoje. Į kunigus įsventintas, kai turėjo 22 m. amžiaus, turi teologijos mokslo laipsnį. Per 11 metų jis buvo Victorio Veneto vyskupas ir buvo labai veiklus. 1969 m. buvo paskirtas Venecijos vyskupu ir 1973 m. Šv. Tėvas Paulius VI pakėlė jį kardinolu. Venecijos patriarcho postas yra labai reikšmingas ir trečias šiame šimtmety Venecijos kardinolas yra išrinktas popiežiumi, tai Pijus X 1903 m. ir Jonas XXIII 1953 m.

Paskirtas Venecijos vyskupu, kard. Liuciani įsakė surinkti iš parapijų brangenbes ir pardavus gautus pinigus išdalyti vargšams. Šiaip jau buvo linkęs daugiau į konservatyvų jų pusę. Jis smerkė vadinamus kunigus darbininkus ir smerkė tuos kunigus, kurie pasisakė už komunizmą. Gimimų kontrolės reikalu buvo modernesnis ir su velioniu Šv. Tėvu Paulium VI kai kuriais atvejais nesutikęs, tačiau kai Šv. Tėvas Paulius VI paskelbė encikliką "Žmogiškasis gyvenimas", kard. Liuciani to reikalo ne-

bekėlė. Popiežius Paulius VI buvo išrinktas, kai turėjo 64 m., tačiau, nors Jonas Paulius I yra 65 m., pagal Bažnyčios tradicijas, jis yra dar gana jaunas ir jo vadovavimo galima tikėtis dar gan ilgą laiką.

Šv. Tėvas Jonas Paulius I neturi diplomatinės patirties, tačiau jo pasirinkimas pastarųjų dviejų popiežių vardų rodo, kad jis seks Bažnyčios moderninimo liniją.

Dabartinis Šv. Tėvas yra išrinktas per trumpiausią laiką, 8 val. ir 54 min., popiežius Pijus XII buvo išrinktas per 24 val. Ilgiausiai buvo renkamas popiežius Gregorius X 1271 m. Jį rinko dujus metus, devynis mėnesius ir dvi dienas. Popiežius Jonas Paulius I yra 263 popiežius. Istorijoje ne Italijos išrinktas tėra buvęs tik viena kartą, tai olandas Adrian VI 1522-23. Paprastai italai renka kaimo todel, kad Vatikanas yra Italijoje, daug patogiau palaikyti ryšius su tikinčiaisiais. Popiežius Jonas Paulius I yra tūkstančio metų istorijoje pirmas popiežius, pasirinkęs originalų vardą.

Visas pasaulis žaibo greitumu visais žinių kanalais paskelbė žinią apie popiežiaus išrinkimą, nors buvo pradžioje tam tikrų sutrikimų, kai iš Sikstinos koplyčios pasirodė nei baltai, nei juodi dūmai, o turėjo būti balti ir reikšti popiežiaus išrinkimą. Apie popiežiaus išrinkimą paskelbė ir Sovietų Tassas, vienu sakiniu pažymėdamas tai patį faktą.

Naujasis popiežius rinkimuo se gavęs JAV, Lotynų Amerikos, V. Vokietijos hierarchijos, o taip pat Italijos kardinolų pritarimą. Išėjęs į balkoną, pradžioje šiek tiek virpančius iš susijaudinimo balsu palaimino su sirinkusius. Maloniai visus nutaikė jo šypsena ir neformalus ranka pamojyvimas, kai ankstyvesni popiežiai laikėsi daugiau stilizuotų judesių. Romos varpai skambino dešimtį minučių, kai pasibaigė palaiminimas.

Gubernatorių suvažiavimas

Bostonas. — Bostone vyksta JAV gubernatorių suvažiavimas. Gubernatorių draugijos pirm. yra Michigan gub. Milliken. Konferencija atidaryta sekmadienį, tęsis tris dienas.

Siūlo atnaujinti santykius

Honolulu. — Kongreso narių delegacija grįžo iš Vietnamo, pargabendama ir 11 žuvusių amerikiečių karstus. Savo pareiškimuose kongreso nariai siūlo, kad būtų užmegzti santykiai su Vietnamu. Kongreso delegacijos nariai mano, kad gyvų amerikiečių Vietname nebėra.

Vėl laimėjo Karpovas

Baguio, Phillippinai. — Pasaulio šachmatų meistris Karpovas laimėjo dar vieną partiją ir dabar jau veda prieš Koršnojų 4-1. Teisėjai įsėjo Koršnojų, kuris vis skundžiasi ir priekaištauja. Bėglys iš Sov. Rusijos atrodo jau pralaimėjimo kelyje, nes Karpovui tereikia laimėti tik dvi partijas.

Pėsčias per kanalą

Calais, Prancūzija. — Amerikos armijos seržantas Walter Robinsons, 31 m., Tampa Fla., perėjo Anglijos kanalą "pėsčias", dėvėdamas tam tikrus pristatus, vadinamus vandens batais. Jis per 13 valandų nukeliavo virš vandens 21 mylia. Tie vadinami vandens batai yra 8 pėdų ilgio. Seržantas pats tuos batus suprojektavo ir išbandė Panamos kanale, nueidamas 51 mylią. Ejo pasiremdamas lazdomis, panašiomis į slidinėjimo lazdas. Jį lydėjo laivelis.

Kai balandis virsta vanagu

Washingtonas. — Buvusio balandžio McGovern staigus virtimas į vanagą nustebino daugelį žurnalistų ir politikų. Šis senatorius visą laiką kovojo prieš karą Vietname, nenorėjęs, kad būtų sutrukdytas tame krašte komunistų įsigalėjimas, dabar kai Kombodijoje išgalėjo komunistai, pradėjo kalbėti apie karinę intervenciją. Esą, norint Kombodijoje sustabdyti genocidą, reikia pasauliui į tą kraštą įvesti kariuomenę. Chicago Tribune kolumnistas Bob Wiedrich platėsniame straipsnyje apsvairstė visus tokio pasiūlymo galimumus ir nelogiškumus pabrėžė, kad gera jog McGovern pabudino amerikiečių sąžinę atkreipti dėmesį į terorą. Juo labiau, kai tai daro žmogus, kuris 1972 m. šaukė, kad JAV visi daliniai būtų iš Azijos sugrąžinti. O dabar tas žmogus jau kalba atvirkščiai.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 29 d.: Ipatijus, Sabina, Gaudas, Tautgaila.

Rugpjūčio 30 d.: Bonifacas, Teklė, Kintenis, Augūna. Saulė teka 6: 13 val., leidžiasi 7:29 val.

ORAS

Chicagoje ir apylinkėse malonus oras. Temperatūra 80 l.

• Amerikoje daugiau kaip 53 mil. žmonių rūko.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKI PAJĖGUMO UGDYMAS
JONAS ADOMAVICIUS, M. D.
KELIAS Į SVEIKATĄ. 1601 West Garfield Blvd., Chicago, IL 60638
Telefonas FR 4-6429

STEMPLĖS UZDEGIMAS IR JOS TVARKYMAS

Stemplės (esophagus) uždegimas dažnai pasitaiko ir ne retai praeina be specialistų. Del to kemia be reikalo ligonis.

Richard A. Martens, M.D.

Stemplės suerzinimas — uždegimas (esophagitis) yra dažniausiai praeina liga už visas kitas virškinimo kanalo ligas. Ši liga praeina todėl, kad nesitinka į ją taip dažnai esant, kokia ji iš tikrųjų yra. Juk retai kas iš mūsų kalba apie stemplės uždegimą, uždegimą bei vėžį, kai nuolat kalbos eina apie skrandžio bei 12-kapinės žarnos tokių negėroves. Už tai reikia ne tik gydytojas, bet ir pacientams nereikia apsiliepti stemplės negalavimų reikale. Pacientams reikia įsisąmoninti šios negėrovės pasireiškimus. Kai du šios, visada viskas geriau sekis. Apibūse — paciento ir gydytojo tarka geriau pajęs lengvinti stemplės negėrovę — kartais visą žmogaus amžių besitęsiančius nemalonumus. O tie stemplės uždegimo sukelti nemalonumai yra net penkiolikos rūšių. Jas visas įsidėmėkite ir reikale, neužmiršdami jų ne vienos, gydytojai papasakokime — pasiskysime. Tik tada mes galėsime tikėtis pagalbos iš stropaus gydytojo.

Penkiolika stemplės uždegimo sukeltų negėrumų

Gydytojas įtaria stemplės negėrumą — suerzinimą — uždegimą, kai pacientas ima skystis sekančiais blogumais.

1. Po krūtininkaučių jaučiamas deginimas (kartais su rūgščių atsiliejimu burnon (pyrosis), ar gaunamas pykinimas (nausea), ypač tu dviejų negėrumų susilaukimas sekančiose trijose apytovose: a) pavargus, b) aukštelininkam atsigulus, c) minkštūmantis — darbuojantis, lankstantis.

2. Atsiliejimas nesuvirškinto maisto burnon (regurgitacija). Atsivėrimas yra iš skrandžio (eructation). Vėrimas (emesis).

3. Sunkumas ryti (dysphagia). Skausmingas rijimas valgio (odynophagia). Spandimas krūtinėje (chest pressure). Stemplės spazmas (esophagial spasm).

4. Žalsėjimas (singultus). Blogas kvapas iš burnos (halitosis). Gruobletas liežuvis (hairy tongue). Kartumas burnoje (a bitter taste in the mouth). Kroniškas gerklės skausmas (chronic sore throat).

5. Naktinis kostylis (nocturnal cough). Pablogėjęs bronchitas (aggravated bronchitis). Pablogėjęs astma (aggravated asthma). Panašūs į širdies angina negėrumai (angina) ypač pasilinkus.

Patyręs gydytojas paklaus ligonio, ar jis neturįs kurio nors iš visų minėtų negėrumų. Lietuvių, išmokę angliskuosius turimų nusiskundimų pavadinimus. Kai pasitarkys lankytis pas lietuviškai nekalbantį gydytoją, nemokąs visų minėtų angliskų pavadinimų ligonis pats nukentęs, nes gydytojas nepajęs iš jo surinkti diagnozės nustatantios medicinos istorijos. Taip ir bus nemustatyta tikra diagnozė. Tada, žinoma, nebūs ir tikro gydymo. Iš šia prasidės ligonio vargai ir įlaidos be naudos. Susilaukėm lai ku, kada paprastas gydymas nepatenkina lietuvių. Visi dabar prašosi siūniami pas specialistą. Jau praėjo tie laikai, kai visos moteriškų vidaus ligos buvo „gy-

domos“ moteriškomis gumbažolėmis, o vyriškiams tokie negalavimai — vyriškomis gumbažolėmis. Šiandieninis ligų gydymas gali būti daug sėkmingesnis, jei abu: ir gydytojas ir pacientas nepaisile kiekvienas savo srityje. Nelaimė, kad kai kuriose klinikose, kur dabar pigiai gydomi neturtingieji, atleisus šimtą ligonių — visiems esti tas pats diagnozės ir tie patys vaistai. Žinoma, tai joks gydymas. Dar blogiau — laimingesni žmonės būtu, jei visi aplenkty tokias vietas — jose visai nesilankty. Žinoma, ir tokios vietos turi arba pranykti, arba susitvarkyti. Pirmiausia gydymo reikale turi pranykti vien piniginis rūpestis iš kiekvieno gydytojo ir ne gydytojo širdies.

Stemplės uždegimas x-ray pagalba nenustatomas

Neragindamas paciento, gydytojas išklausinėja apie jo turimus stemplės negalavimus. Neišlausius nuodugniai apie turimus, visai su stemple, rodos, jokio ryšio neturintius nusiskundimus, nenustatoma tikra diagnozė. Taip be tikros diagnozės ligoniai su stemplės negėrumais mėtosi šen ir ten. Tokių ligonių nusiskundimai, paprastai, gausėja, stiprėja. Jie lankosi pas daugelį gydytojų. Esti pakartotiniai daromos X-Ray nuotraukos. Išvadoje esti patariama tokiems ligoniams: „tu turi nervotų skrandį“ arba „pas tave skrandyje yra pradžia žaizdos“.

Stemplės uždegimas nustatomas iš nusiskundimų, o ne iš X-Ray. Šitokios nuotraukos retai kada nurodo stemplės uždegimą. Nusiskundimai beveik visada nu rodo ir tikrą ligą. Todėl juos su praskime ir atsiminkime jų kilmę. Žinoma, stemplės uždegimą lengviausiai nustatyti galime, padarę specialiu aparatui (gastroscopu) stemplės apžiūrėjimą. Tada kaip ant delno matosi mažiausiai stemplės gleivinės pakitimai. Bet, kiek mūsiškių dabar pajęgia tokį tyrimą gauti! O stemplės uždegimas yra labai dažna liga ir labai dažnai praeina.

Virškinimo ligų žinovas, dirbas East Lansing, Michigan, gyd. Richard A. Martens tvirtina mediciniškoje spaudoje, kad 50-70 procentų žmonių gauna kada nors savo gyvenime stemplės suerzinimą — uždegimą. Juk, pavyzdžiui, nėra tokios, sunkumų buvusios moteriškos, kuri tuo laiku nebūtų turėjusi deginimo po krūtinę (heartburn).

Toks stemplės uždegimas dažnumas išaiškinamas žmogaus kūno laikymu stačiu, kai tuo tarpu gyvuliai jį laiko gulėdami. Žmogui, staciui esant, stemplės su skrandžiu jungtis atspalaiduoja nuo natūralių apsaugos priemonių.

Vincas Kuliešius skaito savo kūrybą Sodybos pažmonyje. Nuotr. M. Nagio

Normaliai, išlenkimai galutinės stemplės dalies saugo atsiliejimą skrandžio skysčio į stemplę. Kai darosi lengviau skrandžio turiniui atsiliepti į stemplę, tada stemplės uždegimai gausėja ir visos liguistas pasekmės žmogui suteikia.

Stemplės uždegimą neišaiškin kime labai lengvai. Tai nėra vien skrandžio turinio rūgštingumo pasekmė (kartais žarningumo), stemplė neturi apsiginamųjų priemonių nuo rūgščių ir žarnų, kokias turi skrandis ar 12-pirštė žarna. Stemplės gleivinė labai greitai susijaudina ir žaizdomis išsina nuo rūgščių bei žarnų. Tada gaunasi lengvi, vidutiniai ar sunkūs virš minėti nusiskundimai. Kartais stemplės įsijaudinusi gleivinė eina toliau: ji randėja (cicatrix) po uždegimų — žaizdelių ir tuomi stemplės spindį susiaurina.

Dangos išvarža (hiatus hernia) vien pati per save ne visada sukelia stemplės uždegimą. Minėtu gastroscopu tiriant stemplę, beveik visi pacientai, turi stemplės uždegimą, ir daugelis, neturi tokiu uždegimu, turi bent mažą dangos išvaržą. Žinotina: dar šitiesa, kad, atstadius normon dangos išvaržą operacijos būdu (hiatus hernia repair), esminiai nepasitaiso stemplės uždegimo su kelti negėrumai.

Didina pats save stemplės uždegimas

Nemalonu, kad kartą prasidėjęs stemplės uždegimas pats save didina. Taip atsitinka dėl to, kad stemplės sienelės esą lygięti raišmenys nepajęgia ilgiam laikui susitraukti (tetanic). Atsilie-

Netekusi savos žemės lietuvių ūkininkų vaizduoja Sodybos pažmonyje akt. Alfars Brinka

Nuotr. M. Nagio

jimas iš skrandžio skysčio stemplės sužadina uždegimą. Stemplės sienelės raumenys susijaudina žadina gausiai atsiliejimą — taip ir esti bloginama stemplės uždegimas arba paciento nusiskundimai.

Palinkusiems į stemplės uždegimą pacientams tokia stemplės negėrovė gali sukelti atsitiktinius vėrimus ar dėl kokio reikalo per nosį vamzdelio į skrandį įvedimas (nasogastric intubation), nors ir tūpam laikui. Mat, tada smulkiosios kraujagyslės stemplės gleivinėje esti sujaudinamos.

Toks stemplės uždegimas dažnas esti moteriškai esant sunkumų, žmogui esant nutukusiam, turinčiam kietus vidurius — kon stiprią ar pilvo ertmėje (peritoneum cavity) atsiradus skysčio (ascites). Taip atsitinka alkoholikams, pragerus kepenis — joms sukietėjus (cirrhosis). Ilgas lovos gulėjimas, ypač senesniems, didina galimybę susilaukti stemplės uždegimo.

Stemplės uždegimo gydymas

Nemalonu, kad pats stemplės uždegimo gydymas lygiai men kai suprantamas, kaip ir tokio uždegimo sukelti nusiskundimai. Lo gis kas elgysis šia ryškiai pritaikomas. Pavyzdžiui paciento lovos galvugali pakelimas nuosta biai gerai palengvina nusiskun-

dimus. Svarbu visą naktį laikyti pacientą tokioje lovos padėtyje, jei nelaikysim paciento lovos galvugali pakelto visą naktį, nieko nepadės pacientui, jei ir kažin kaip jį gydysi visą dieną. Tas lovos galvugali pakelimas bent šešiais inčiais aukščiau yra vienas svarbiausių stemplės uždegimo gydymo būdų. Pakelimas lovos galvugali galimas, padėjus ką nors po to lovos galo kojomis, ar paciento viršutinę kūno dalį laikant pusiau gulėdama su pagalvėmis pagalba ar pakelius čiužinio galą.

Antras svarbus dalykas, gydančiam stemplės uždegimą, yra prisilaikymas nuo kavos, arbatos, koka-kolų, alkoholio, tabako, aspirino, gausaus ant syčio valgio ir pavargius kūno tempymo — marškios — darbo.

Trečias dalykas, gydančiam stemplės uždegimą, yra svarbus prieš rūgštis vaistų (antacids), kas valandą (o ne pagal reikala — kai skauda) naudojimas. Taip, kas valandą imk prieš rūgštis vaistų. Visai nesvarbu, kokios rūšies tuos vaistus imsi, svarbu, kad kas valandą juos imtumet, nežiūrint ar skauda, ar ne. Mano patirtis — net kas pusę valandos šilto pieno užgerti po keturis gurkšnius, esant aštriam stemplės uždegimui reikia, norint susilaukti palengvinimo. Pienas yra geras rūgščių mažintojas ir naudingas kūnui. Galima vartoti šilpimui GAVISCON TABLETS (gaunamas be recepto) čiulpti po dvi kas pusę valandos, vėliau kas valandą. Taigi nesvarbu, kokį vaistą prieš rūgštis imsi, kokiam pavaldie ir kiek jo imsi. Svarbu la-bai, kad dažnai — kas pusę valandos, ar kas valandą imtumet. Tos tiesos ne vienas lietuvis nepamirškime ir jos prisilaikykime. Tik tada mes galėsime stemplės uždegimą tvarkyti.

Apgydžius stemplės uždegimą, atsisakoma visokių netesybų

Aštrų stemplės uždegimą ap-tvarkius, lieka visai mažai ką dar-ryti, idant pakentiamai jaustu-meis ar visai nusiskundimų ne-turėtume. Tada nereikia ieškoti ypatingo maisto. Mat, rūgštys, pi-kantiskumas, saldumas jaudina tik aštriai įdeguos gleivinę. Jos uždegimui praėjus, gali valgyti sveiką lietuvišką maistą be jokios baimės. Už poros ar keturių sa-vaikių po aštraus stemplės užde-gimo gali higieniškai maitintis (gerai sukratydamas, ant syk-ne persivalgydamas ir svaigalų — rūkalų bei virš minėtų dalykų vengdamas) geru lietuvišku maistu. Svarbiausias dalykas ateityje išvengimui stemplės uždegi-mo yra vengimas trijų visų pa-miltų dalykų: kavos (arbatos), alkoholio ir tabako. Taip, ir ne-per agūnos grūdų kitaip. Mums reikia savas asmenybės žumo-ginti, idant pajęgtume tokio kū-nui blogio (ir dar blogesnio dvi-siai negėrumų — prietarų) veng-ti.

Žinoma, ir kitus neįprastu-mus žmogus turi tvarkyti, kaip suliesėjimą, nutukimą, kietus vi-durius, neramumą gaunamą dėl nuolatino nerimo garbinimo. At-sargiai su vaistais, gydytojo pri-rašytais, vadinamais urocholine. Jie gali sukelti stemplės ir visų žarnų spazmus ir viduriavimą. Kai pacientas kartu turi skrandy-ję žaizdą ir stemplės uždegimą, jis — paprastai gausiai išskiria skrandyje rūgštį. Tokius prisaina operuoti. Taip pat operacijai ten-ka atiduoti tokius pacientus, ku-rie nesiduoda sukontroliuojami, kurių stempleje atsiranda orga-niški pakitimai (susiaurėjimai, kuriems atsiliejimas į stemplę iš-

ZUVYS KECIA LYTI

Atrodo, kad pastaraisiais me-tais, kai kurie mokslininkai, tirdami Raudonojoje jūroje gy-venančią žuvų rūšį (Anthias squamipinnis), padarė išvadą, kad šios žuvys turi būdingą sa-vybę, veikiant aplinkos sąly-goms, gali pakeisti kai kurių savo atstovų lytį.

Yra žinoma, kad visi šios rū-šies atstovai jaunystėje sugeba funkcionuoti kaip patelės, o vė-lėsnio amžiaus — kaip patinai. L. Fiselzono eksperimentai pa-rodo, kad šių žuvų lytis pri-klauso ne tik nuo amžiaus, bet ir nuo kiekybinio vienos lyties vyravimo.

Tais atvejais, kai nuo 10 iki 20 tos rūšies patelių leidžia-ma keliems mėnesiams į akva-riumą, kartu su vienu ar dviem patinėliais, jokių pakitimų jų fiziologijoje ar elgsenoje nepa-stebėta. Tačiau jeigu 20 pa-telių grupė būdavo visiškai izo-liuota nuo patinėlių, po dviejų savaičių su viena jų prasidė-davo metamorfozė: atsirada-vo būdingi šios rūšies patinė-liams atspalviai, pakisdavo elg-senos charakteris, degeneruoda-vo kiaušidės.

Kai naujai išsivystę patinėlis išimamas iš akvariumo, po ku-rio laiko analoginė metamorfo-zė prasideda kitai patelei ir t. t. Tokiu būdu eksperimento da-lyviai per metus visas 20 ban-domųjų patelių pavertė patinė-liais.

Taigi natūraliomis sąlygomis visa (Anthias squamipinnis) rūšies populiacija turi, pagal tyrėjų nuomonę, nuo 80–90% patelių. Matyt, tais atvejais, kai patinėlių skaičius sumažė-ja iki tam tikro lygio, patelių dalis pergyvena metamorfozė ir pakeičia patinėlius. Tokia unikali savybė — labai vertin-gas priitaikymas rūšiui išsa-goti.

skrandžio yra gausus. Tokių, ku-riems joks gydymas nepadeda, pasitaiko vienas iš dešimties tūk-sančių sergančiųjų, kurie turi vis didėlius nusiskundimus — pasitai-ko vienas iš vieno tūkstančio pa-cientų, vienas iš šimto atsiranda, turįs stiprų stemplės uždegimą, nežiūrint gydymo. Tokius tenka operuoti. Patraukiama žemyn stemplė ir prisilaukama prie dan-gos ir skrandžio. (Nissen proce-dure). Gerai atlikta ši operacija yra gera pagalba minėtiems ne-laimingiems ligoniams.

Išvada. Pataisoma dalyką ren-kimės reikiama taisyti. Visi tai-sykime savas asmenybės, idant pajęgtume gydytojo patarimą sa-vo gyvenimo dalimi paversti — atsisakant kavų, šerutų, rū-kintuvų ir kitų čia sumintų daly-kų.

Pasiskaityti. „Practical Gastro-entology. Vol. II, No. 4 July-August 1978.

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio programi Naujoji Anglijoje iš Stoties WNSR, 1360 banga, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduo-dama vėliausią, pasaulinių žinių san-trauką ir komentarus, muziką, dainos ir Magdžės pasaką. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Bismio reikalais kreiptis į Baltic Flo-riats — gilių bei dvarų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis „Draugas“ ir ra-sitė didelį pasirinkimą lietuviškų kny-gų.

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA IV-sis tomas. Pogrindžio leidinys. 478 pusl., minkšti virše-liai. Išeido Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoms leisti Sąjunga, Chicago, 1978. Kaina su persiuntimu \$4.91. III. gyventojai prideda ekstra 20 ct. taksu.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd Str., Chicago, Ill. 60629

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates \$33.00 — Chicago, Cook County Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$31.00. Foreign countries \$34.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prene-meratas nesilaikomi. Ant DRAUGO prie kviekvieno skaitytojo ad-reso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto		
	metams	3 mėn.
Chicago ir Cook apskr.	\$33.00	\$19.00
Kitur J.A.V.	31.00	18.00
Kanadoje (U. S.)	33.00	19.00
Užsienyje	24.00	20.00
Savaitinis	23.00	15.00

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesuaukštų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūniamos gavus prašymą.

VASAROS TEATRE

Dvylikta ir paskutinė šį se-zoną drama „Annie Get Your Gun“ bus statoma vasaros te-atre, Fullerton gatvė, prie eže-ro, nuo rugpjūčio 29 iki rug-sėjo 2 d.

UŽDARĖ KANALĄ

Sproguos Ashland chemikalų fabrikui į Little Calumet upę

DR. K. G. BALUKAS

Akademija ir moterų ligos Ginekologijos Chirurgija.
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Jei sušaukiamas skambint 574-9004
Pirmia ligonius pagal susitarimą

DR. VL. BLAZYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue,
Val: pirmad. antrad. ir ketvirtad. 8 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 1 iki 3 val.
Pagal susitarimą.
Ofiso telef. WA 6-3070.
Reid. tel. WAlbrook 6-3048.

Tel. ofiso HE 4-5849; rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm. antr. ketv. ir penkt. 1:00 — 5:00 val. popiet. ir šešt. tik susitarimą.

DR. JONAS G. BYLA-BYLAITIS

GALVOS IR STUBURO LIGOS
2838 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629
Tel. — 476-3400
Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

DR. Ant. Rudoko kabineto perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1:30 — 7:30; antrad. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2830

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
Spėdžiūbė — Nervų ir Endokrinologijos Ligos.
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — RE 3-5886
Specialybė Akių Ligos
2807 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — FR 8-2220

DR. JANINA JAKSEVICIUS

J O R S A
VAIRU LIGOS
2836 West 63rd Street
Pirmad. antrad. ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 6 val. vak. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. FO 7-0000 Rez. GA 5-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

Rez. — 327-1965

DR. K. A. JUCAS

DERMATOLOGJA
CHIRURGIJA
1002 No. Western Avenue
Ofiso tel. 489-4441
Valandos pagal susitarimą.

subėgo apie 150 galionų chemi-kalų ir dėjo kanalo 25 mylių tarpas uždarytas laivams.

DR. FERD. VYT. KAUNAS

BENDROJI MEDICINA
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Išlaigos ir buto tel. 652-1331
Kasdien 10-12 ir 4-7
Iškyrus treč. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpe 2-4139

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Iškyrus trečiadienį.
Šeštadienis 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirmad. antrad. ketvirtad. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šeštad. uždaryta

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
Kūdikų ir vaikų ligų specialistė
MEDICAL BUILDING
3200 West 81st Street
Ofs. tel. RE 7-1168, rez. 238-2918

Ofs. tel. HE 4-1818; rez. PR 6-9886

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
71-os ir Campbell Ave. kamp.
Val: pirmad. antrad. ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarimą

Telef. — 282-4336

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofiso:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko skiautis su „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5146
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLESIRIO IR PROSTATO CHIRURGIJA
2856 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet. ir ketv. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 778-2880, reid. 448-5548

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS
Adresas 4255 W. 63rd Street
Ofiso telef. RE 6-4410
Residencijos telef. GR 6-0617
Ofiso val: pirmad. ir ketvirtad. nuo 1:00 iki 3:00 val. popiet.

Ofiso tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6191

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm. antrad. ketv. ir penktad. 3-6 ir 6-7 — iš anksto susitarus

Tel. ofiso FR 6-0446

F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-5777

DR. PETRAS ŽLIOBA</

NAUJĄ BAŽNYČIOS VADOVĄ SUTINKANT

Prėjo katalikų Bažnyčios gedulo dienos, mirus popiežiumi Pauliu VI-jam. Susirinko kardinolai rinkti naują vadovą vadovauti Kristaus Bažnyčiai, niekada neįsivaizduojant be Dievo pagalbos ir be vadovo, paveldinčio šv. Petro sostą, saugojančio tikėjimą, skelbiančio Evangeliją. Džiaugsmingai nuskambėjo tradicinis sakiny „Habemus Papam — Turime popiežių“, kuris vadinasi Jono Pauliaus I-jo vardais.

Išsėmiant vienam popiežiumi, ilgiau ar trumpiau vadovavusiam Bažnyčiai, ir ateinant kitam, kuris turės vadovauti, mokyti ir valdyti, žvelgiamė ne tiek į rinkimus ar asmenį, kurį rinkėjai išrinko, kiek į popiežišką instituciją, kuri jau beveik du tūkstančius metų gyvuoja ir atsilaukia prieš visas audras. Popiežius atstovauja Bažnyčios kūrėjui Kristui, atstovauja ir visiems tikintiesiems.

Kai iš tolo žvelgiamė į popiežių istoriją, regime skirtingas net pačiuose rinkimuose. Bet popiežiai, nors kartais buvo atėję su dideliu žmogiškumu, pirmiausia buvo ir yra „Dievo tarnai“ — vadovai ir tikėjimo saugotojai. Šiandien istorikai net „Annuario Pontificio“ — oficialus Bažnyčios metinis dvasilis, tikinčiųjų ir institucijų sąrašas nepasako tiksliai popiežių skaičiaus, bet vis dėlto naujasis laikas 263-čiuoju popiežium. Tai visi nereiškia, kad popiežius paveldėjęs iš nuolatinių popiežių testamėnė nėra aiškus ir tikras. Praeitį istorijoje gali nebūti visur tiksliai įrašyta, bet yra tikra, kad naujasis Bažnyčios vadovas, į kurį jau nukreiptos visų katalikų akys ir net pasaulio dėmesys, yra tiesioginis, tikras ir dabartinis šv. Petro įpėdinis.

Kardinolas Giuseppe Siri, Genovos arkivyskupas, dalyvavęs dviejų ankstyvesniųjų popiežių rinkime, savo pamokslė išėjo rinkėjams: „Neturime manyti, jog šv. Dvasia viską turi atlikti. Turime žvelgti atsakingai ir į save, kad apsaugotume nuo neišmintingų įtakų“. Naujo popiežiaus rinkėjai — kardinolai ir rinkimus ateina su savo įsitikinimais, už ką atiduos balsą. Ateina taip pat su savo tautiniais ir aplinkos papročiais, kurie yra jų žmogiškumo dalis. Bet ateina rinkti pagal savo supratimą, kurį jie yra įsigiję savo laike ir savo sąlygose. Šv. Dvasia veikia, bet veikia per žmones iš įvairių tautų, rasijų ir kilmės. Visi rinkėjai laukia naujo Bažnyčios vadovo, kuris saugotų tikėjimą ir skelbtų evangelinį mokslą, kuris atstovautų Kristaus Bažnyčiai ir būtų tarptauties Kristaus paskirtas šv. Petras, apaštala pirmininkas. Tačiau tai neišskiria rinkėjų valios ir nusiteikimo, neišskiria nė jų noro, kad Bažnyčios vadovas būtų šio meto Dievo balsas žmonėms.

Pasaulietiška aptariami kardinolai — rinkėjai „liberalais“, „konservatyviais“ ar „nuosakiais“, bet tai politinis sprendimas, kuris skirtingai suprantamas Bažnyčioje. Visi jie yra konservatyvūs tikėjimo požiūriu, nes visi nori išlaikyti tai, kas paskelbta Evangelijoje. Kai kurie gal atrodo „liberalais“, nes daugiau žvelgia į laiko balsą ir modernių priemonių pritaikymą tikėjimui skelbti. Tačiau yra tik-

liausia, kad jie yra „nuosakūs“, nes, sutikdami būti Bažnyčios vadovais, nori išsaugoti tikėjimo turą, nori žmonijai parodyti daryties geriausius kelius į Kristaus skelbtąjį dievišką karalystę, nori katalikų Bažnyčiai ir visai krikščionijai pagelbėti Kristaus meilės ir teisingumo kelius susirasti. Tuo gali būti tikras kiekvienas katalikas, ir kiekvienas žmogus, jaučias popiežiūje moralinį, dvasinį autoritetą ir jam suteiktas Kristaus galias.

Naujajį katalikų Bažnyčios vadovą — šv. Tėvą Joną Paulių I katalikai sutinka su džiaugsmu ir pasitikėjimu. Jie tiki, kad jame veikia šv. Dvasia. Į naują vadovą katalikai žvelgia su meile, nes žino, kad jis savo patirtimi ir tikėjimu yra jau įrodęs kardinolams, turėjusiems pareigą jį išrinkti, savo krikščionišką ištikimybę religinėje ir pasaulietinėje veikloje.

Sutinkant naujajį popiežių, reikia prisiminti apaštalo šv. Pauliaus žodžius, kad „kiekvienas yra išrinktas kunigas, paimtas iš žmonių, yra įstatomas žmonėms tuose dalykuose, kurie liečia Dievą“ (2d.5,1). Pop. Jono Paulius I, kilęs iš darbininkų šeimos, pažįsta žmogaus vargą, darbo sunkumus, gyvenimo naštas ir žmogiškas silpnības. Kaip Venecijos patrijarchas, tai yra didelės su ilgomis tradicijomis arkivyskupijos valdytojas, pažįsta tą kadaisė buvusią turtinę, o dabar gana skurdžią aplinką ir skurdžius savo tikinčiuosius. Bet jų tarpe taip pat nestokoja ir turtingųjų bei išnaudotojų, kovojančių už Kristaus teisybę žemėje ir kovojančių prieš Dievą ir Bažnyčią. Tai jis pilnutinė prasme yra paimtas iš žmonių ir įstatytas žmonėms juos suprasti, mokyti ir nurodyti geriausius krikščioniškus kelius. Jo sielovadinė patirtis nuo parapinio darbo iki didelės vyskupijos valdytojo yra jo atitikimo šiuos laikus įrodymas ir jo kaip šventosios Dvasios įrankio valdyti Kristaus Bažnyčią tinkamumo žymė.

Trys šio šimtmečio popiežiai atėjo valdyti katalikų Bažnyčios iš tos pačios Venecijos arkivyskupijos patrijarchų sosto — Pijus X (paskelbtas šventuoju), Jono XXIII ir dabartinis Jono Paulius I, pirmasis iš 263 popiežių pasirinkęs dvigubą vardą.

Pop. Jono Pauliaus negalima pavadinti nei konservatyviu, nei liberalu, bet tik tikru socialiniu, paprastu ir giliai žmonių reikalus suprantančiu vadovu, norinčiu sekti dviejų pastarųjų popiežių pėdomis. Pop. Jono XXIII-jo meilė paprastam žmogui ir paprastumas su kiekvienu, bet kartu ir didelis rūpestingumas Bažnyčiai, net imantis tokio didelio ir reikšmingo darbo, kaip Vatikano II visuotinio susirinkimo, o pop. Pauliaus VI-jo kantrybė ir meilė sprendimuose, vykdamas susirinkimo nuostatus ir darant reikalingas reformas, atrodo, yra naujojo popiežiaus kelias, kuriuo jam reikės eiti. Tai reikalauja didelės išminties, didelės energijos ir pasitikėjimo, kad per jį veiks šv. Dvasia. Tokį naujajį popiežių — Joną Paulių I mes ir sutinkame. Tokiu pasitikime ir reiškiamo jame, atstovaujant Kristui, nuosirdžią ištikimybę ir meilės pagarbą.

Pr. Gr.

DOLERIO NUGYVENDINIMAS

Dolerio vertės kritimas smukdo kraštą ir griaua užsienio pasitikėjimą

Vakarietiškų pirmųjų pasitarimų Bonnoje VII.16-17 nepatarnavo išspręsti pačių svarbiausių ūkinių klausimų. Liguisto dolerio vertė vis krinta. Vakarų Europos valstybiniam bankams pavyko su laikyti staigų dolerio vertės kritimą. Japonijos valstybinis bankas VII.24 panaudojo 400 ml. dolerių vertės išteklis savos valiutos, bet nepajėgė sulaukyti dolerio kritimo. Tą dieną doleris krito žemiau 200 jėnų, o VIII.3 sukosi apie 180 jėnų.

Šiame pokaryje doleris buvo pasaulio viešpats. Karą pralaimėję kraštai pateko į neregėtą skurdą. Jie kėlėsi, lyg feniksas, iš griuvusių ir pelenų. 1950 m. už dolerį mokėjo 360 jėnų, 5 vokiečių markes ar 4 šveicarų frankus. Šio meto doleris tegali pirkti apie 2 markes ir 1,7 šveicarų fr. Paskėmės aiškios. Dolerio vertė užsienyje nepaprastai krito, nepasitikėjimas juo padidėjo.

Kodėl koleris nuygvendintas? Kurios priežastys lėmė jo vertės kritimą? Deja, JAV vyriausybė ir spauda nesistengia į šiuos klausimus atsakyti. Prezidento ūkiniai patarėjai ir vyriausybės nariai pučia optimistinius burbulus, klaidina visuomenę. Net ūkinė spauda pasižymi lėkšumais ir net neatsakingumu. Ji stovi už smilgos, bet nemato miško.

Šalutinės priežastys

Karą pralaimėjusių kraštų gyventojai, ypač japonai ir vokiečiai, dirbo nepaprastai įtemptai skurdui pašalinti, gerovei skatinti. Jų vyriausybės rūpinosi išspręsti: palinuis tautos ūkio klausimus. Savo žaliavų neturintys kraštai tapo svarbiausiais prekių išvežėjais. Kraštuose įgyvendinta ūkinė pusiausvyra. Krašto gyventojai gyvena iš savo išteklių. Fed. Vokietijos metinė infliacija tesiekia 2,7 proc., o Japonijoje dabar mažesnė už esančią JAV.

JAV darbo našumas yra žemesnis, kaip kituose vakariniuose pramonės kraštuose. Infliacija šių metų gegužės ir birželio mėn. pasoko ligi 11,4 proc. Darbininkų sąjungos ėmė reikalauti vis didesnio atlyginimo, prašokancio net infliacijos šuoliui. Kapitalo įdėjimas į gamybą sumažėjo. Kai kurios pramonės šakos, nesugebancios varžytis su užsienio gamintojais, maldauja vyriausybės apsaugos. Vyriausybės priemonės gali laikinai vietos gamybą paskatinti, bet ne įmonių našumo klausimą išspręsti.

JAV vyriausybė bandė įvairias priemones durstyti, bet neturėjo

GEDIMINAS GALVA

ryžto nė vieno klausimo spręsti. Seniai prasidėjęs ūkinės politikos lopymas tebetesiamas iki šio momento. Vyriausybė rodė visišką bejėgiškumą infliacijos klausimui spręsti, kai ji teiškojo kitų „geros valios“, bet pamiršo savo ryžtą. Prezidentas J. Carteris tapo pamokslininku, kuris vieną sako, o kitą daro. Jo vadovaujama vyriausybė ir šiuo metu tebeveda dvigubą infliacinę politiką krašte ir užsienyje.

Tarptautinė valiuta

Po pasaulinės ūkinės krizės, kurią sukėlė valiutų nuvertinimas išvežimui skatinti ir nepaprasta spekuliacija dolerio įtaka padidėjo tarptautiniame atsiskaityme. Bretton Woods konferencijoje 1944 m. nutarta išlaikyti pastovias valiutas. Doleris tapo tarptautine valiuta, tuo metu pagrista auksu. Kiekviena valstybė (ne privatūs asmenys) galėjo turėti dolerius išeikšti į auksą, mokančią 35 dol. už unciją. Ch. de Gaulle, nepasitikėdamas JAV vyriausybe, už sukauptus dolerius pirkė auksą, kurio kaina pakilo šešis kartus.

1970 m. JAV pradėjo prekių daugiau įvežti kaip išvežti. 1971 m. prezidentas Richard Nixonas panaikino dolerio padengimą auksu. Nuo to meto Federalinis bankas galėjo spausdinti dolerius kiek tinkamas. 1971 m. gruodžio mėn. susitarė išlaikyti pastovų valiutų kursą. Izo sekretorius John Connolly paskelbė, kad dolerio vertė, lyginti su kitomis valiutomis, liksianti pastovi. 1973 m. JAV nepajėgė išlaikyti pasto-

vios dolerio vertės. Dolerio vertė jau priklausė nuo susiklosčiusios ūkio konjunktūros. Ir tuo metu JAV vyriausybė nepadarė tinkamos išvados. Keturgubas įvežamos naftos kainos pakilimas padėdį dar pablogino. Krašto energetikos klausimo sprendimas vis atidėliotas. Net ir tuo metu, kai nepaprastai naftos įvežimas žlugdė dolerį, kongresas vis dar dėsė prezidento pateikto energetikos įstatymo svarstymą. Tiesa, prezidento pateiktas įstatymo sumanymas nebuvo išsamus ir nuo sekus, bet kongresas vis nesiryžė nesklaidumui pašalinti ir visuotinai klausimą spręsti. JAV ūkio politikos nesklaidumui reikia ieškoti ne tik netaupiamie ir nesklaidžiamie energetikos ūkyje, bet ir visoje JAV ūkio politikoje.

Dolerio vertės kritimas

Dolerio vertė krinta krašte, dar sparčiau užsienyje. Nuo 1977. I. iki š. m. rugpjūčio 1 d. dolerio vertė Prancūzijoje krito 9,4 proc., Fed. Vokietijoje 11,1 proc. Japonijoje 32,5 proc. Šveicarijoje 33,6 proc. Dolerio vertės kritimas susietas ypač su užsienio prekybos 1977 m. JAV net už 29 bil. dol. prekių daugiau įvežė, negu išvežė. Šiais metais per pirmą pusmetį įvežimas dar padidėjo 50 proc., lyginti su praėjusių metų pirmu pusmečiu. JAV įsiskolinimas už prekes užsieniui per pirmą pusmetį siekė 16,4 bil. dol., nors naftos įvežimas sumažėjo 13 proc. JAV liko du keliai atsimeisti užsieniui: mokėti tarptautinė valiuta doleriais ar atsiskaityti kaip ir kiti kraštai, naudojant dolerio vertę, lyginti su kitomis valiutomis, liksianti pastovi. 1973 m. JAV nepajėgė išlaikyti pasto-

Kvėpavimas — viena pačių svarbiausių organizmo funkcijų. Žmogus nevalges gali išgyventi mėnesį ir net daugiau, negėres — keletą dienų, o nekėpavęs — vos kelias minutes. Todėl visai logiška manyti, kad nuo to, kaip žmogus kvėpuoja, pasak medicinos specialistų, gali priklausyti ir žmogaus sveikata.

Žmogus gyvena oro aplinkoje, sudarytoje iš 78 proc. azoto, 21 proc. deguonies ir nežymaus kiekio kitų dujų. Kvėpuodamas organizmas gauna iš oro deguonies ir pašalina iš audinių medžiagų apykaitos produktą — anglies dvideginį. Pastarojo oro tėra 0,3 proc. Jeigu jo kiekis padidėja iki

atsiteisti už užsienio prekes ir patarnavimus. Tai ir buvo dolerio žlugdymo esminė priežastis.

Tuo būdu doleris pateko į infliacijos srautą. Užsieniečiai, norėdami atsikratyti infliacinio dolerio, ėmė supirkinėti JAV paskolos laktus, namus ir įmones. Amerikiečių įdėtas kapitalas užsienyje ėmė tirti.

Dolerio padėdį dar pablogino federalinio biudžeto nesuvedimas ir spekuliatyvaus izdo sekretoriaus M. Blumenthalio pareiškimai: dolerio vertė per aukšta. Tai paskatino dolerio vertę dar kristi užsienyje.

Europos ūkinės bendrijos kraštai liepos pradžioje Bremene nutarė sudaryti fondą savo pastovioms valiutomis išlaikyti. Tai ženklas, kad jau prasidėjo dolerio tarptautinės valiutos nuvertinimas. Dar galima atstatyti dolerio vertę, bet amerikiečiai deda viltis, kad tai padarys kiti.

3 proc., žmogus pradeda dusti, o jeigu tiek, kiek ir deguonies, miršta. Tačiau anglies dvideginio negalima pavadinti nuodingu, bet jeigu jo ore yra daug, nebepašalina iš kraujo ir neužleidžia vietos dešoniui — organizmas žūva, stokodamas deguonies. Taigi deguonis yra būtinas medžiagų apykaitai — jam jungiantis su maisto medžiagomis (joms be ugnies degant) išsiskiria energija, kuria žmogus yra gyvas.

Kvėpavimo valdymas

Pasak medikų, kvėpavimas yra automatinis veiksmas, reguliuojamas specialaus pailgųjų smegenų centro. Padaugėjus deguonies kraujyje, jis slopinamas, o didėjant anglies dvideginio koncentracijai, jis dirginamas ir skatina kvėpavimą. Taip organizme palaikoma optimali tų medžiagų pusiausvyra. Visa tai vyksta savaimė, žmogui sąmoningai į tą procesą nesikišant, kaip savaimė plaukia žuvis, virškina skrandis ir veikia kiti vidaus organai. Tačiau kvėpavimas ypatingas tuo, kad galima jį valdyti ir valingai — kuriam laikui sustabdyti ar kvėpuoti dažniau, giliau. Todėl žmogui ir kyla klausimas, kaip reikia kvėpuoti, norint būti sveikesniam.

Skirtingos nuomonės

Mokslininkų medikų ir kitų nuomonių šiuo klausimu yra įvairių. Pavyzdžiui, Rytuose nuo seno yra gyvas tikėjimas, kad kiekvienam žmogui likimo skirta kvėpuoti tam tikrą skaičių kartų; atkvėpavai tam tikrą skaičių ir keliaus sau į kitą pasaulį. Todėl siūloma žmogui kvėpuoti lėčiau, žinoma, giliau ir tokiu būdu prailgins gyvenimą. O štai mitybos naujos kvėpavimo teorijos autoriai mano visai kitaip: gili kvėpavimą jie laiko žmogaus amžiaus maru, nuo kurio žūva 80 proc. žmonių. Deguonį vadinama pavojingiausiu nuodu, o anglies dvideginį, organizmo atmatą, — gyvvėnėsiu. Tuo remdamiesi, jie siūlo kvėpuoti kuo paviršutiniškesnį ir mažiau, — tokiu būdu esą galima lengvai išgydyti vos ne nuo visų žinomų ligų. Tai kitas kraštutinis nuom. Šis ir kiti naujosios „teorijos“ teiginiai tokie nepagrįsti, kad net beprasmiška juos nagrinėti. Autorius paprasčiausiai sumaišė priežastį su pasekme, ir išėjo, kaip tame vaikiškame juoke, kad vėjas pučia todėl, kad medžių šakos.

(Nukelta į 5 psl.)

Dr. K. J. Valiūnas, Vliko pirmmininkas, ir inž. Br. Nainys, PLB valdybos buv. pirmmininkas, neša vainiką prie paminklo Lietuvių dienų atidarymo proga Toronte

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

Skeveldros

ALB BOTA

Romanas

93

Atsitiesė. Jos rankoje buvo šluostiklis. Jis pagalvojo: tos rankos, tie dailūs pirštai turėtų bėgioti pianino klavišais... Ji žvilgtelėjo į Almį, lėtai žingsniu, lyg ko delsdama, nuėjo prie išpaustuų didelių dėžių skyrus kame, nusiųpė nuo rankų dulkes, grįžo prie staliuko... Pirkėjų nebuvo. Jokio žmogaus aplinkui. Blankiai švietė išrėtėjusios lempos. Net ir Almiui labiausiai patikęs paveikslas, primėnas Europos gamtos vaizdą, buvo parduotas. Marianne ėmė tvarkyti kažkokius popierius pravirame stalčiuje. Almis prisėdo ant kėdės krašteliu, visiškai arti jos. —

— Kai Gelicija grįš, ar galėtum su manim nueiti kavos?

— Tavo pertrauka pasibaigė. — Ji atsakė, nepakeldama akių.

— Tai nieko. Aš galiu kiek pavėluot.

— Kam vėluot? Darbas yra darbas. Tu niekad neveluotai...

— Tik šiandien. Kas yra Marianne? Blogai jaučiesi? Mama serga?

— Niekas.

— Nesakyk, aš pažįstu...

Ji ilgiau patylėjo. Buvo čia daug šilčiau, negu žemutiniuose aukštuose, — net šilčiau. Ji lėtai pakėlė ranką ir braukė nuo kaktos prakaitą...

— Al, neklausinėk.

— Kodėl? — Gerai. Neklausinėsiu. Bet gi tau

daug geriau su mama, ar ne? Ar jis dar persekioja? Neatiduoda likusių daiktų?

— Nesvarbu daiktai! — Ji nervingai atsakė, net pamojavo ranka, tartum ką užbraukdama. — Kam aš tau pasakiau, kad išsikėliau?

— Marianne!... Jis šūktelėjo su priekaištu balse.

— Aš esu laisva! — Ji pakėlė galvą, žiūrėjo tiesiai jam į akis. — Užteko man vyro interogacijų, šnipinėjimo, įtarinėjimų!...

Almis pagalvojo: koks išdidumas! Pakelta galva, žvilgnis liūdnas, beveik šaltas. Kietai suspaustos lūpos... Vokietė! Rytų vokietė, gal su prūsų (iš senelio) priemonėmis? Trumpą momentą ji apmėgė graudulys tartum mažą vaiką; norėjos prisiglausti ir pravirkti... Tas graudulys greitai dingso. Jis atsistojo, žvilgtelėjo į laikrodį:

— O aš norėjau pasikalbėti... Aš tiek daug turėjau naujienų!

Ji patylėjo. Ilgai. Jis jau norėjo apsisukti ir nueiti. Lyg šaltis jam dvelktelėjo, lyg išdidumo ar pykčio šešėlis... Nenori kalbėtis, — nereikia... Jis — irgi išdidus.

— Tai sakyk... Atsiprašau, Almi. Man labai sunku... Sesers laiškas? — Man įdomu... tavo naujienos...

Almis lengviau atsikvėpė. Viskas — kaip buvo! Jis vėl prisėdo ant krašteliu kėdės. Ji stovėjo tiesi, liūdna, bet dabar — lengvai šypsanti. Nuo jos šypsenos, Almiui atrodė, — visame skyrėsi buvo daug šviesiau.

— Tai ji čia šviečia, ne tos negyvos lempos!... — Praskriejo mintis.

Ir jis ėmė greitai kalbėti, trūkėdamas, šokinėdamas... Lyg vaikas, kuris viską skuba išsakyti, kad neužmirstų...

— Atvažiuo iš Lietuvos mūsų buvus kaimynas... Užėjo. Austė gavo gintaro karoliukus iš sesers, nerašy-

tas jos laiškas per tą kaimyną... Jos vyras negali atvažiuoti; ji — per menkas užstatas... Ten baisu! Mūsų Lietuvoj...

— Kita naujiena... Zinai, ką? Vargūnas pasipiršo Austei! Iš pradžių ji tik juokė... Bet, kai išgirdo, kad Genė... Zinai, tu jos draugė, kurios aš nemėgau... Genė žuvo... Su kitais automobiliu, neaiškiai aplinkybėm. Austė labai sukrėtė... Kitą dieną ji Vargūnui pasakė — taip... Už jo tekės, netrukus. Išsikraustys su Lėlyte...

Staiga jis nutilo. Apsidairė. Nors jie kalbėjosi vokiškai, bet jis lyg nenorėjo, kad kas išgirstų. — Marianne...

Vėl nutilo. Ji pasisuko į šalį, tvarkydama šluotydama dulkes nuo pinigų dėžės, ir... labai išraudo.

— Marianne, jeigu tavo skrybros formaliai greit užsibaigtų, mes... Po Austės vedybų... Juk mes galėtume būti laimingi... Ar tu taip nemana? — Jis tarytum norėjo su ja pasitarti...

Ir pasijuto labai nejaukiai, nes visiškai ne taip pasipiršo (ir ne tuo laiku), kaip buvo manęs... Jis nuleido galvą. Iš raštinės išslinko Marianne skyrus vedėjas; ji paskubėjo jam nusišypsoti. Almis nebežiūrėjo į laikrodį, nors žinojo, kad vėluoja...

— Pasimatysim. — Marianne tarė, nuidama pasitikt departament įžengiant pirkėją. — Ačiū... — Jos žodžiai ir maniera buvo pritaikyti biznio pasauliui.

Almis beveik savy keikėsi dėl nevykusio išsiplejimo, dėl tos šaltos aplinkos. Jo diena atrodė jam — suvelta, sumaitota. Slėnkančiuose žemyn laiptuose jis pasijuto, lyg jis pats slinktų žemyn, lyg jo gyvenimas grimstų į kažkokią tamsią olą; viskas, viskas — žemyn...

(Bus daugiau)

GELES LIAUDIES MEDICINOJE

Truputį pavirinti piliarožių (dėdesių) lapai yra gera priemonė vaikams gydyti nuo vidurių kirmėlių. Į litrą vandens reikia įdėti saują piliarožių lapų, o kad skaniau būtų — dar medaus, taip pat žiupsnelį cinamono ar imbiero, ir po porą šaukštų išsilyti vaikui tris kartus per dieną.

tik kirmėles išvaro, bet padeda virškinimui ir gera priemonė išvairioms moteriškoms ligoms.

Tokiu skysčiu gydomi ir įvairūs įdegimai ir nudegimai (reikia dėti prie tų vietų). Galima net ne skystį gaminti, bet tiesiog dėti jaunas lapus prie įdegusių ar nudegusių vietų.

— Kiekvieną dieną Amerikoj

Be kita ko, toks vaistas ne pradeda rilyti 4,000 psanglių.

Lietuvių Fronto būdinių studijų savaitėje Dainavoje susirinkęs būrelis artimųjų. Iš kairės: Rūgė Nuostr. Jono Urbono, kun. A. Saulaitis, Liuda Rugienienė ir Algis Raulinaitis

AR KANADA TAPS RESPUBLIKA?

J. VAICELIŪNAS

Prieš 211 metų Kanada gavo dabartinį jos statusą. Anglijos karalienė Elzbieta II ji yra ir Kanados karalienė. Ji dažnai lankosi Kanadoje su vyru, o kartais ir su šeima. Dėl jos, kaip Kanados karalienės, eina ginčai kanadiečių tarpe. Anglijos kilmės kanadiečiai palaiko karalienę, o neanglijos kilmės dažnu atveju išsilaiko prieš ją. Kvebeko provincijos gyventojai, kurių dauguma yra prancūzai, jau prieš keletą metų išėjo prieš karalienę net su demonstracijomis. Dėl to karalienė dabar vengia ilgiau sustoti Kvebeko provincijoje.

Prancūzai norėtų, kad jų provincija priklausytų Prancūzijos karaliai. Deja, Prancūzijos karaliaus nebėra. Vienas prancūzas sako, kad kai Kvebeko provincija atsiskirs nuo Kanados, jie tą provinciją paskelbs karalija ir išsirs karalių. Ar taip įvyks — klausimas, nes viskas taip lengvai nesidaro, o dabar karaliai nepopuliari.

Kanados ministras pirmininkas P. Trudeau taip pat nerodo palankumo karalienės Elzbietai II. Kai šis m. rugpjūčio pradžioje Kanadoje, Albertos provincijos sostinėje, Edmontone, įvyko Commonwealtho sporto žaidynės, į jas atvyko karalienė Elzbieta su vyru ir dviem vaikais. Kanados ministras pirmininkas P. Trudeau jos nesutiko, o tik vėliau su ja susitiko Edmontone. Kai kas jam dėl to nemandagumo priekaištavo, o kai kas jo egesius yra labai patenkinti.

Nuomonės

Ta proga daug kanadiečių pareiškė savo nuomonę spaudoje dėl karalienės Elzbietaus. Vienas sako, kad toks karalienės atsilankymas Kanadoje ateina milijonus dolerių, kuriuos sumoka mokėsių mokytojai. Kai į Kanadą atsilanko komunistinių kraštų valdovai ar žymūs pareigūnai, Kanadai taip pat susidaro didelės išlaidos, bet apie tas išlaidas mažai kas kalba.

Kanadietis J. Turner (T. St. 1978. VIII. II. A. 9) rašo: "Aš sutinku su G. Britton laišku, kuriuo jis pasisako, kad Kanada būtų respublika. Kodėl mes turime laikytis įsikibę Anglijos karališkos šeimos? Žiūrėkime, kaip padarė amerikiečiai. Jie jau prieš 200 metų išsikovoję nepriklausomybę. Kodėl mes negalime to padaryti?"

Reikia manyti, kad Kanadai, jei ji ir norėtų tapti respublika, dėl to nereikėtų kovoti ginčų, nes Anglija dabar savo kolonijoms nepriklausomybę duoda lengvai. Gal tai būtų padaryta balsavimo keliu. Kanada ir dabar yra nepriklausoma valstybė: turi savo kariuomenę, pinigų, pašto ženklus, vėliavą, himną ir kitus laisvės

ženklus. Veda savo vidaus ir užsienio politiką. Ją su Anglija rėša tik formali Anglijos karūna. Anglija veda antikomunistinę politiką, o Kanada kartais pasuka ir į komunistų pusę?

Kanados žydas G. B. Horowitch sako: "Mes, kurie atvykome iš kitų kraštų, nors anksciau, ir neturėjome ryšio su Anglijos karūna, turime rodyti Anglijos karalienę ištikimybę (allegiance). Mano tėvai atvyko iš Rusijos. Mes esame žydai. Tenai nebuvo seno ryšio su Anglijos karūna ar karališka šeima". Horowitch nežino, kad Rusijos caras Mikalojus II ir Anglijos karalius Jurgis V buvo pusbroliai. Jų motinos buvo Danijos karališkos kunigaikštės.

Ar bus pakeista konstitucija?

Kanados ministras pirmininkas P. Trudeau su parlamentu pritarimu nori peržiūrėti ir pakeisti Kanados konstituciją, kurioje būtų panaikinta Kanados priklausomybė Anglijos karūnai. Net spaudoje karikatūra rodo, kaip P. Trudeau Kanados provincijų ministrų pirmininkų posėdyje skaito naują Kanados konstituciją, o kita ranka meta į šalį karališką karūną, kurioje prašas — Monarchy.

B. Thomas sako, kad Trudeau turi daug visokių planų. Kanada skęsta ekonominiuose sunkumuose, kraštą vargina nedarbas, o jis dar nori praversti vėliavą planą — Kanadoje panaikinti monarchiją. Reikia manyti, kad kanadiečiai nebus akli, ir Trudeau nepadės pakeisti konstitucijos. Jei Kanada nustotų monarchijos kaip val-

stybės santvarkos, tada karališkos postą užimtų General gubernatorius ir Kanados vyriausybė tai patvirtintų, o Trudeau pasiklytų prie respublikos valstybinio vairo.

Ką sako lietuviai dėl Kanados ateities? Senesnės kartos lietuviai, kurie į Kanadą atvyko 1927—30 metais, karalienę nėra palankūs, nes jų dauguma žiūri į Maskvą. Kiti lietuviai sako, kad Lietuva būtų laiminga, jei turėtų tokias sąlygas, kokias turi Kanada po Anglijos karūna.

Ne visur ir karalijos yra laimingos. Vienas Afrikos karaliukas pasiskelbė net imperatorium, nors jo valdomo krašto žmonės gyvena pusbadžiu ir vaikšto pusplikiai. Betgi ir toje "imperijoje" žmonės turi daugiau laisvės, negu Maskvos raudonųjų imperijoje.

Dėl principinių įvykių Kanadoje visi gyventojai turėtų pasisakyti balsavimo keliu. Tuose reikaluose vien tik parlamento sprendimas būtų per lengvas.

Kokių kelių nueis Kanada, parodytas ateitis. Svarbu, kad ji nepasuktų į Maskvos pusę. Jau prieš keletą metų vienas Kanados naujųjų demokratų partijos parlamento atstovas spaudoje pasisakė, kad Kanadoje turėtų būti santvarka kaip Sovietų Sąjungoje. Tuo parodoma, kokia yra naujųjų demokratų partija — NDP. Laimė, kad NDP Kanadoje sudaro mažumą. Ji sau ekonomines paramos prašo iš darbininkų unijų. Kanadoje didžiausios politinės partijos yra liberalų ir konservatorių. Jos ir nulems Kanados likimą, jos ateitį.

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, Fla.

LIETUVIŲ KLUBO VEIKLA

Rugpjūčio 20 d. Lietuvių klubo narių ir svečių pietūs buvo savoje salėje, dalyvaujant gausiam skaičiui narių ir svečių. Veiklusis pirm. Klemas Jurgėla pietų metu savo nuosirdžios kalboje pasveikino visus susirinkusius. Paminėjo daugiau pasijūmėjusius narius klubo veikloje. Pasveikino B. Vindašį, švenčiantį savo vardadienį, o D. Vizbarą sveikino gimtadienio proga. Gražina Jazukaitienė pristatė svečius, atvykusius iš tolimųjų vietovių — P. Reklaitis iš Elizabeth, New Jersey, Birutė Bukauskienė iš Bernarda Vindašio iš Chicago, Ill., Vytautą Abraitį — Palm Coast, Florida, p. Grabauskus — Chicago, Ill., dr. Juliją Monstavičienę — Californijos, ir p. Bilūnus — Juno Beach, Florida, Svečiai buvo nuosirdžiai

priimti. Dr. Bronė Želbiene pasiskaitė iš savo kūrybos. Pietų dalyviai nuosirdžiai plojė, mais reikė jai padėkų. Pirm. K. Jurgėla gražiai padėkojo meninės dalies atlikėjai, kuri kiekvieną sekmadienį pasistengia surasti ką nors naujo. Malonu, kad klubas kiekvieną sekmadienį suruošia pietus su menine dalimi, sutraukdamas vienos ir tolimųjų apylinkių lietuvių. Tuo būdu galime susitikti, pasidalyti įspūdžiais, planais kultūrinėje veikloje ir t. t. St. Petersburgo lietuviai stipriai reikiškiai kultūrinėje veikloje, turi gerą chorą, kuriam vadovauja muz. Armonas.

Moteryų oktetui vadovauja Elena Rūkstienė, Moterų sektetui — Gražina Jazukaitienė, Tautinių šokių grupei — Angelė Karnienė, dramos vaidybos rateliui — dail. Jurgis Juodis, mėgėjų vaidybos rateliui — dr. Br. Želbiene ir pramoginei šokių grupei — Simas Velbasas. Stažys Patlaba

AR UŽTEKS ORO

Neseniai Austrijoje mokslininkas A. Kolteris paskelbė gan įdomius gamtinių resursų naudojimo ir aplinkos teršimo tyrimus. Dabar Vienoje vienas žmogus vandens sunaudoja penkis kartus daugiau nei prieš šimta metų. Kad sudegtų šimtas litrų benzino, automobilui reikia 350 kilogramų deguonies. Automobilis nuvažiuodamas per metus dešimt tūkstančių kilometrų, sunaudoja dešimt kartų daugiau deguonies, negu vienas žmogus per visus metus. Septyniems milijonams austrų kvėpavimui reikalinga apie du milijonai tonų deguonies per metus. Pramonė ir transportas kasmet jo surija dvidešimt kartų daugiau — arba tiek, kiek reikia 140 milijonų žmonių. Apskaičiuota, kad 1969 metais, degant kurui, buvo išskirta 38 tūkstančiai tonų sieros dvideginio ir 265 tūkstančiai tonų anglies viendeginio, 115 tūkstančių tonų suodžių, dulkių, pelenų.

Ryšių su tuo labai padidėja žmonių gyvenimui želdinių vaidmuo. Austrijoje per pastaruosius dešimt metų miškų plotas išsiplėtė 50 tūkstančių hektarų. Medienos išteklius (daugiau kaip 200 kilometrų iš hektaro) Austrija yra viena turtingiausių šalių Europoje. M.K.

Amerikoje šiais metais manoma bus 20 ml. turistų, tai 13 ml. kanadiečių, 2.2 ml. meksikiečių, 850,000 japonų, 190,000 britų ir po kiek mažiau kitų, kurie čia išleis 96 bil. dol. savo pinigų.

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALŲ

★

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Bizieriai jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų lumų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į "Draugą" administraciją visais panašiais reikalais. Būsime patenkinti mūsų patarnavimu.

THE BALTIC NATIONS

Prof. dr. BEONIO J. KASLO

naujas angli kalboje veikalas, kurį sudaro trys dalys. Pirmoji pateikia Baltijos Valstybių istoriją bei politinę struktūrą, antrąją — sąsąjones ir kultūrinę integraciją, trečiąją — II D. karo įtakos analizę tautinių ir tarptautinių požiūrių. Veikalas gražiai išleistas ir tinka bet kokiai progai amerikiečiams įteikti kaip dovaną. Kaina \$12.00. 320 pusl. Užsakyti pakeičiant

ST. AUGUST, 4545 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

Kaip sudaromi TESTAMENTAI

— Paruošė —
Dipl. teis. Pranas Šalas
Testamentai su legalistikomis formomis bei anidavitais jau gaunami
Tai nauja pagerinta laida

Cia nuosekliai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų galia bei nurodoma jų forma ir paduodami pavyzdžiai ne tik pagal JAV-ae veikiančius įstatymus, bet ir Vokietijoje, Anglosaksų pasaulio bei Nepriklausomojo Lietuvoje.

Gamama "DRAUGA"
\$3.50, be to laisvų — \$3.00. Plius 50 centų peršuntimo išlaidoms.
Išimtis: gyventojai prašomi pridėti dar 5 proc. mokėdamas.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

New de luxe 2-flats
6447—51 S. Austin Ave.
Open house Sunday 12 to 5 p. m.
Tel. — 586-8416 or 434-2596

66 ir Roman, Tinka didelė sėmė. 4 miegamų namas labai geram stovy. Įrengtas rūšys, 2 mas. garažas, \$40,000. 50 ir Talman, 5 kam. mūr. Beismentas, 2 masinių garažas. Platus lotas, \$37,900.

8809 S. Tuley Ave. Linkusinė 3-jų miegamų rezidencija, "Cathedral" lubos, 1 1/2 vonios, 2 1/2 mas. garažas, soninis įvažiavimas, \$71,500.

68 ir Rockwell, 2-jų butų po 5 kam. medinis namas. Pilnas rūšys, 2 mas. garažas, žemi takai \$26,900

66 ir Rockwell, 3-jų butų mūr. 6 kam. ir 2 po 3 kam. Gerai išsilytas namas, 3 atskiri gūdrymai. Naujas 2 mas. garažas. Tik \$45,000.

45 ir Talman, 2-jų butų medinis — 5 ir 4 kam. Tik \$26,500.

40 ir Artesian, 2-jų butų medinis Geros pajamos. Garažas, \$26,900.

Jei galvojate

PARDUOTI NUOMOT AR APDRAUSTI
Jūsų nuosavybė, prašome kreiptis į

Budraitis Realty Co.
4243 W. 63rd Street
Tel. — 767-0600

KAS VERTINGA

2-jų aukštų mūro namas ir 2 auto. garažas. Apie \$6000.00 pajamų. Naujas stogas ir gazu šildymas. Apšauga nuo potvynio. Alum. langai. Galite pirkti už \$41,800.00.

Modernus 15 metų mūro namas. 2 butai ir profesionali lūksus ofisui patalpos. Daug priežiūr. Marquette Park. Aukšta kokybė. \$60,000.00.

Gražus pietus sklypas ir garažas Marquette Park. Vertingas pirktui.

Valdis Real Estate

2625 West 71st Street
Tel. 737-7200 ar 737-8534

M. A. SIMKUS

NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
459 So. Maplewood, tel. 254-7456
Taip pat daromi VERTIMAI
GIMINIŲ IŠVIEŽIMAI, PLIDOMI
PILIEITYBES PRAŠYMAI ir
kitokios biuro paslaugos.

BEVERLY SHORES

Parduodamas Baltic Resort Lodge Hotel, 24 apstatyti kambariai plius butas savininkui ar sargui, 6 vonios. Ant 2-jų sklypų arti paplūdimio. Veikia ištiesus metus. Galima perkombinuoti į butus, su krautuve, delikatesų parduotuve, restoranu, etc. Viskas tik už \$55,000.00.

Dubois Realty

Tel. 219—872-6467

Namas — Svejonė: 3 butai, 4 vonios, centralinis šildymas, atominis šildymas, 3 auto. garažas, 2 balkonai. Pats. Tik \$85,000 Marquette Park centre.

Mūr. bungalovs, 3 miegamai. Gražiai išsilytas \$34,000.

Namas — 12 tavočių — svetainė apie 200 svečių. 2 butai po 5 kam. Brighton Park, \$79,000.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax
2951 W. 63rd St., 436-7878

MARQUETTE PARK

4 butų mūrinis. Gazu šildymas. Garažas, \$59,900.

19 metų mūrinis, 5 1/2 kam. (3 mieg.), Gazu-oru šildymas, Art. St. Louis ir 77 St. Padarykite pasiūlymą.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirtimas — Parduotas Valdymas
Draudimas — Income Tax
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS
6455 S. Kedzie Ave. — 778-2233

Bizieriams apsimoka skelbtis draugijoje "Draugė".

MISCELLANEOUS

VALOME

KILIMUS IR BALDUS
Plaukiamieji ir vaškiniame visuose rūšių grindis.

J. BUENYS — Tel. RE 7-5168

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NOKEIKIENE

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

labai pagidaujamos geros rūšies prekės, Maistas iš Europos sandėliai.
3808 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629.
Tel. — WA 6-2757

FRANK ZAPOLIS

3308 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5890

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir Paprastos Radijai Stereo ir Oro Vėsinimai.
Pardavimas ir Taisykla

MIGLINAS T.V.

2346 W. 69th St., tel. 776-1488

COSMOS PARCELS EXPRESS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

3333 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
Tel.: 925-2737 — 254-3320

Vytautas Valančius

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Tel. — WA 5-9063

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI MOTORAI

Turizmo 4 motorai, labai gerame stovyje, kurios galit įsigyti labai prieinama kaina. Firmų vardai ir specifikacijos yra sekancios:

1. Westinghouse motor, 3 phase, 1.5 H.P., 60 cycles, 220-240 V.

2. Kramble Motor, 1 phase, 1/2 H.P., 60 cycles, 220 V.

3. Kramble Motor, 3 phase, 1 H.P., 60 cycles, 220 V.

4. Kramble All Induction Motor, 3 phase, 5 H.P., 60 cycles, 220-240 V.

Tel. 5-9500

HELP WANTED — MALE & FEMALE

HELP WANTED PART TIME

Come in and pick up application.

— GOOD BENEFITS —

McDONALDS

4830 W. Dempster, Skokie, Illinois

An Equal Opportunity Employer M/F

Perskaite "Drauga", duokite kitiems pasiskaityti.

NORIPIRKTI

Ieškau pirkti senus medinius baldus gamintus prieš 1930 m.: Komodas, stalus, kedro skryniais, kėdes, t. t. "Oriental" kilimą, už prieinamas kainas. 312-891-3334

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 5 kamb., 2-jų miegamų butas Marquette Parke, arti bažnyčios.

Tel. 925-4860

ISIGYKITE DABAR

DR. JUOZAS JAKSTAS sako, kad Vincas Liulevičius vienas iš pirmųjų pasišoves eiti į šaltinius, parašydamas monumentalių veikalą

Lietuvių švietimas

Vokietijoje.

Kaina \$12.00.

Knyga gaunama "Draugo" administracijoje.

JONISKELIO APSKRITIES PARTIZANAI

I dalis

Jų organizavimas ir slaptoji veikla prieš bolševikus. Knyga parašė majoras Petras Gudelis. 202 pusl. Spausdinta Romoje 1975. Tik dabar gauna. Kaina \$6.00.

Užsakyms siųsti:

Draugas, 4545 W. 63rd St.

Chicago, Ill. 60629.

Užsakyto gyventojai prideda 5% mokesčių.

HELP WANTED — MOTERYS

Drapery Sewer

Ex periened — Full or Part Time

Small Shop Good Pay

EVANSTON

PROTEX DRAPERY

Tel. — 475-7676

HELP WANTED — VYRAI

CABINET MAKER

Small Evanston shop needs experienced cabinet maker. For furniture manufacturer. Repair. Year round steady work, with much overtime.

Also benefits.

LUCAS FRAME

827 Chicago Ave.

Evanston, Ill. — 869-9233

(REAR)

LABOREE

Man in fifties to work full or part time. Handy with tools.

Must speak some English. To clean & sort metal in junk shop.

Phone — 226-5893

VYRAI IR MOTERYS

R.C.A. Now Hiring

Niles office

Call — Deborah Polzin

777-9402

COOK

Northwestern University Fraternity needs Cook for current year. September thru June.

For information call

BON HILLOCK — 869-4951

Marijos Nekalto Prasidėjimo Putname seselės suaktyvininkės. Iš kairės: Magdalena Adomaitytė, Teresė Meškauskaitė ir Kons-tancija Jankauskaitė

MOSŲ KOLONIJOSE

Putnam, Conn.

AUKSINĖS IR SIDABRINĖS
SESELIŲ SUKAKTYS

Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolio seselės Putname rug-piūčio 15 d., Marijos Dangun-ėmimo šventėje, šventę nepa-rastas iškilmes: trys vienuolės seselės minėjo vienuolines su-kaktis.

Seselė Magdalena Adomaitytė atšventė 50 metų vienuolės su-kaktį. Ji yra ne tik vienuolė, bet ir šeimininkystės ir kulinarijos žinovė. Seselė Kons-tancija Jan-kauskaitė taip pat 50 metų vie-nuolyno suaktyvininkė. Iš pro-fesijos ji mokytoja. Trečioji seselė - Teresė Meškauskaitė (Mie-skauskis) minėjo 25 metų vie-nuolines suaktyvinti. Ji yra ėjusi įvairias pareigas vienuolynė, mėgsta muziką, tai ji laikoma vienuolės

ŽMOGAUS KVEPAVIMAS...

(Atkelta iš 3 psl.)

kos lingvoja. Tai kaip reikia kvė-puoti?

Mokslininkai specialistai pata-ria, kad protingiausia būtų tuo nesirūpinti — žmogaus organiz-mas pats žino. Miegant kvėpuo-jama lėtai ir ramiai, bėgant — greit ir giliai. Reikėtų tik netrukdyti organizmui, nekenkti jam. Deja, šiuolaikinis civiliznuotas žmogus taip nutolo nuo sveiko, natūralaus gyvenimo, kad ir jo kvėpavimas tapo ne visai norma-lus. Fizinio darbo, judėjimo sto-ka, netaisyklinga laikysena, sėdė-jimas susilpnėjęs, nuolatinis bu-vimas patalpose, dažnai nevedin-tose ir prirūkytose, negali teigiamai atsiliepti plaučių būklei ir kvėpavimui. Pasak tyrėjų daugelio žmonių kvėpavimas pasidaro da-linis, paviršutiniškas, organiz-mas blogiau aprūpinamas degu-niu, atskirios plaučių dalys blogiau ventiliuojamos, mažėja plau-čių gyvybinis tūris, pajėgumas, taip pat ir atsparumas ligoms. Tai, žinoma, nereikia, kad visa laiką reikia kvėpuoti giliai. Vi-siškai pakaks ir to, jeigu žmogus daugiau sportuos, dažniau ir il-giau bus gryname ore, regulia-riai darys mankštą, nepamiršda-mas ir kvėpavimo pratimų.

Išvada

Kvėpavimas reikšmingas ir tuo, kad yra glaudžiai susijęs su žmo-gaus psichika. Kiekvienas žino, kaip pasikeičia kvėpavimas susi-jaudinus, išsigandus, kaip dūsau-ja nusimines, prislėgtas žmogus. Kvėpuojant lygiai, ritmiškai, su-kaupus ir kvėpavimą dėmesį, gali-ma paveikti psichiką, nusiraminti. Pastebėta, kad ir psichiką la-bai veikia kvėpavimas. Ne veltui jogai skiria daug dėmesio kvė-pavimui. Visai pagrįstai yra pa-tariama, susijaudinus ar susiner-vinus pakvėpuoti lygiai, ramiai, o dirbantiems varginanti protinį darbą — retkarčiais atlikti keletą tonizuojančių kvėpavimo pra-timų.

Nors kvėpavimas ir labai svar-bus žmogaus gyvybei ir sveika-tai, bet vien taisyklingsai kvėpuo-ti nepakanka. Jokie kvėpavimo pratimai nepadės išsaugoti svei-katos rūkantiems, be saiko val-gantiems ir geriantiems alkoholi-

Keistas gamtos reiškinys

Jūrininkai, plaukdamį jūro-mis, dažnai mato keistą reiškinį: tamsią naktį jūros bangos švie-čia, o paskui laivą tesiai švytin-tis ruožas. Tą gamtos reiškinį mokslininkai įdomiai aiškina.

Yra daug jūrų ir vandenynų pakrančių, užkietų, ilankų ir la-gūnų, kur naktį galima pamatyti keistą švytimą. Arktikos vanden-yne kai kur šviečia net ledas. Dar ne taip seniai šis reiškinys stebindavo, o kartais net išga-sdindavo keliautojus.

Jūros švytimą sukelia savo-tiškos bakterijos, turinčios savy-bę skleisti šviesą. Šios bakterijos nėra retos bakterijų formos. Švie-čiančių bakterijų randama Šiau-rės, Ochoso, Juodosios, Adrios jūrose, rytinėse Atlanto vande-nyno pakrantėse, Arktikos bei Ramiajame vandenyne, Aus-tralijos ir Javos salos pakrantėse.

Vienos bakterijos mėgsta aukš-tesnės aplinkos temperatūrą, kitos žemesnę. Jos gyvena įvairiuose gyliuose, net iki 2700 metrų, bet daugiausia jų yra 100-200 metrų gylyje. Mat, šioje zonoje joms pa-lankiausias sąlygos vystytis. I ki-tus gylius šios bakterijos grei-čiausiai patenka su pavandeninė-mis srovėmis arba atnešamos ki-tų organizmų.

Daugiausia šviečiančių bakter-jų randama vandenyje, negyvoje žuvyse, moliuskose arba detritė.

Pažymėtina, kad šios bakteri-jos gamtoje nėra šimtis. Juk yra ir šviečiančių grybų, pirmuonių, kirmėlių, vabzdžių, moliuskų ir žuvų. Visų gyvų organizmų, nors jie priklauso įvairioms išsivysty-mo pakopoms, švytimąs yra tos pačios kilmės. Tai vidulastelinė liuminescencija. Bakterija, kaip ir kiti gyvi organizmai, švyti dėl

Tai išjudino klausiančiųjų iniciatyvą ir tuo užsimėgė glaudes-nis kontaktas su pačiu prele-gentu.

Jis kalbėjo, kad mūsų dabar-tinė padėtis yra panaši į padė-tį prieš 1863 m. sukilimą Lie-tuvoje. Dabartinis mūsų vyres-nės kartos patriotizmas perdaug sentimentalus, permažai paremtas protu. Juk ir 1863 metų sukilimas kilo ne dėl to, kad lietuvių būtų su daugiais norėję išpjauti rusus, bet kad jie norėjo būti laisvi. Dabar mes perdaug ribojamės tik sa-vo interesais, perdaug izoliuo-jamės. Jei norime gauti pinigų etniniamis reikalais, lietuviš-kiems projektams, negauname. Reikia reikalaus kelių etni-nėms grupėms, tada pasieksime.

Lietuvių dinamika dar tebėra klaminė, nors jau gyvename modernioje mieste. Mes dar nespėjome persiminti teigiamo-mis miesto gyvenimo savybė-mis. Jeigu posėdžiaujame, svar-stydami kokias lietuviškas išlaikymo problemas, tai visada no-rime išspręsti, kieno būta kal-tės — ar šeimos, ar mokyklos, ar organizacijos, kad vaikai nenorėtų kalbėti lietuviškai. Bet juk ne tas yra svarbu kalbinin-ko suradimas ar nesuradimas pačios problemos negali iš-spręsti. Ašarojame, prisimin-dami Lietuvos baravykus, ge-gutes ar ką kita, ko Amerikoje negalime turėti, bet nesirūpina-me suprasti lietuviškos dvasios esmės ir ją perduoti jaunajai kartai.

Išvada — didžiausioji vertybė lietuviškos išlaikymo yra lietu-vių sugyvenimas, tolerancija ir vieningumas. A. P. B.

Dainava, Mich.

PATRIOTIZMAS
IR TAUTINIS IŠLIKIMAS

Lietuvių fronto stovykloje, vykusi rugpjūčio 6—12 d. Dainavoje, be kitų paskaitų, buvo įdomi kun. A. Saulačio paskaita. Kun. Antanas Saulaitis, kaip jaunosios kartos lietuviškos atstovas, dirba su skautais ir yra dirbęs Brazilijoje.

Prieš paskaitą visi dalyviai buvo prelegento paraginti pasi-imti po 6 jo paruoštus lapus, kuriuose buvo tam tikri klausimai arba pasisakymai. Visi klausytojai buvo įtraukti kaip į paskaitos dalyvius į tam tikrus darbelius, atskaitant į klausimus.

Mylimai motinai

A. + A. TERESEI PAULIONIENEI mirus,
sūnams AUGUSTINUI, VYTAUTUI ir dukrai ZUZA-NAI su šeimomis reiškiamu nuoširdžią užuojautą.

Suzanne Zarkis
Gaida Zarkis

cheminių reakcijų celės (laste-lės) viduje. Kokio nors švyti-mo stimulatoriaus, pavyzdžiui, ultravioletinių spindulių, bakteri-joms nereikia.

Šviečiančios bakterijos švyti ge-rai matoma melsvai žalsva švie-sa ir skiriasi nuo kitų organizmų švytėjimo tuo, kad jų švytėjimas yra išsitiesis ir trunka tol, kol eg-zistuoja bakterijų populiacija. Iš-tisinis švytėjimas, pasak biologų, atsiranda todėl, kad švyti ne viena cėlė (lastelė), o visa bak-terijų populiacija, kur atskirų ce-lių švytėjimas susideda į bendrą švytėjimą. Kiti šviečiantys orga-nizmai švyti impulsais.

Mokslininkų nustatyta, kad šviečiančios bakterijos taikiai su-gyvena su kai kuriais aukštes-niais organizmais, būtent, moliuskais, žuvimis. Pavyzdžiui, šviečiančios žuvys (Photoblepharon palpebratus ir Anomalops katoptron) po kiekvieną akimui turi didoką, ryškiai švytinčią orga-ną. Vidinė šio organo dalis yra iš epitelinio audinio, o jo pavir-šiuje išsklaidytos šviečiančios

bakterijos. Kokiu būdu ir kada šios bakterijos patenka į šių žu-vų organus, dar nėra nustatyta.

Dabar mokslininkai labai susi-domo šia bakterijų grupe. Ji y-ra gana gausi ir itin svarbi orga-ninių medžiagų apykaitos proce-sams jūrose ir vandenynuose. Be to, šios bakterijos yra patys ma-žiausi gyvi šviesos šaltiniai, jos unikaliai, manoma, kad šių bak-terijų tyrimai padės išskirti mokslininkams gyvų organizmų specifinę šviesos spinduliuojimo funkciją, kuri, atrodo, organiz-mui yra grynai nuostolinga.

Zodžiu, tyrinėjant fotobakteri-jas, gali paaiškėti daug įdomių, iki šiol dar nesuprantamų gam-tos reiškinų.

J. Msk.

GRAZINS NAVY PIER

Meras Bilandis planuoja pa-naudoti dar 24 mil. dol. pagrą-žinti, praplėsti įrengimus Navy Pier.

POPEŽIAUS GIMINIS

Card Cody prasiarė, kad naujaisiais popiežius Albino Lu-ciani turi giminių ir Chicagoje.

Brangiai mamytėi

A. + A. TERESEI PAULIONIENEI mirus,
mieliems VYTAUTUI ir AUGUSTINUI su šeimomis ir kitiems artimiesiems didžio liūdesio dienoje nuoširdžiausią užuojautą reiškia

Liucija ir Regis Vedečiai
Jonas Vedečys

Mylimai motinai

TERESEI PAULIONIENEI

mirus,

dukrai ZUZANAI ŠČEPANAVIČIENEI su šeima, mar-čiai ELENAI su šeima, sūnams AUGUSTINUI ir VYTAUTUI su šeimomis ir visiems artimiesiems reiškiamu gilia užuojautą ir kartu liūdimė.

Irena ir Warren Whittemore
Ema ir Antanas Jarūnai su šeima
Rūta ir Vytautas Grauziniai su šeima

Brangiai motinai, uošvei ir močiutei

A. + A.

TERESEI PAULIONIENEI mirus,
širdingą užuojautą reiškiamu VYTAUTUI, STASE-LEI, NERIUI ir visiems jų šeimos artimiesiems.
Stasė ir Antanas Leikai
Vlada ir Bronius Žemlauskai

Mielam tėveliui

A. + A. JURGIUI PAULIUKIČIUI mirus,
dukrai STASEI RUPINSKIENEI, STEFĄ BUROKIENEI, GRAŽINĄ VAIGAITIENEI, IRENĄ PUTRIENEI ir jų šeimas giliai užjaučia

Aldona ir Vitalius Lekeckai

JURGIS MATULAITIS

Stasys Yla

"Biografinė apybraiža, pirmoji tokios apimtios... Autorius skaitojamas pažįstamas, nes jis savo raštais prirūša skaitytoją, verčia mąstyti, gyvai ir vaizdžiai charakterizuoja žmones... Šioje knygoje autorius susikaupia ties vienu asmeniu — ark. Jurgiu Matulaitiu ir jį ryškiai įvykiais, pokalbiais, dienraščiais ir laisvų ištraukomis, būvusių mokinių ir bendradarbių liudijimais" — Valdemaras Cukuras.

Išleido ir spaudė Nek. M. Pr. Seserys, 370 pusl., 1977 m. Kaina su persiuntimu \$7.41. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

DRAUGAS, antradienis, rugpjūčio mėn. 29 d.

5

LINKUVA

Šiaurės Lietuvos švietimo židyns

Redagavo dr. ALF. SESPLAUKIS

Išleido Linkuvos Monografijos leisti komitetas, Chicago, Ill. 1978.

Kietų viršelių, 336 pusl. Kaina su persiuntimu \$15.66. Illinois gyventojai dar prideda 75 ct. taksu.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

Trys Moderniosios Kopyčios

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — Yards 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniosios Kopyčios

Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

Trys Moderniosios Kopyčios

2533 West 71 St. Tel. Grovenhill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero Townhall 3-2108-6

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Martai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANASKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. Yards 7-3401

STEPONAS G. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE Virgūn 7-6672

2424 W. 68th STREET Tel. Kępūn 7-1215

11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. Lafayette 3-3672

JURGIS F. RUODIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. Yards 7-1195-30

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. Yards 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., OROSO, ILL. Tel. Olympe 3-1006

Lietuvos Dukterų Draugijai už mirusius aukoj

APLINK MUS

× Kun. P. Činikas, MIC, Kunigų Vienybės Chicago apskrities pirmininkas, kaip jau anksčiau minėta, primena, kad kunigų susirinkimas įvyks rugsėjo 30 d., 3 val. po pietų Marijonų vienuolyne prie "Draugo". Visi Kunigų Vienybės nariai kviečiami dalyvauti, nes reikia aptarti ateitintį Kunigų Vienybės metinį seimą ir jam pasiruošti. Kunigų Vienybės seimas bus rugsėjo 20-21 dienomis Providence, R. I.

× Grandies ansamblio šokėjų registracija, pravedama kiekvienų darbo metų pradžioje, įvyks rugsėjo 8 d., penktadienį, 7 val. vak. Jaunimo centre. Tą dieną bus priimami ir nauji šokėjai. Grandies ansambliui vadovauja Irena Smieliauskienė.

× Dr. Jurgis Gimbutas, Lituanistikos instituto pirmininkas, ir Vytautas Kamantas, PLB valdybos pirmininkas, buvo susitikę Bostone ir pasitarė, kaip PLB valdyba galėtų vykdyti kai kuriuos PLB seimo nutarimus. Vienas iš jų yra Vilniaus universiteto 400 metų sukakties minėjimas pasauliniu mastu, o antras — pastovios lituanistikos katedros įsteigimas kuriame nors Š. Amerikos universitete. Dr. J. Gimbutas pažadėjo taisyklomis pasikalbėti su Lituanistikos instituto nariais ir PLB valdybai pateikti jų patarimus bei siūlymus.

× K. Mikovaitis, Šaulių sąjungos pirm. sąjungos šaudymo sporto vadovas P. Petrašūnas ir kelios ekipos šaulių šaudytojų iš Chicago per Darbo dienos savaitgalį vyks į Clevelandą, kur įvyks Šaulių sąjungos šaudymo varžybos.

× Patikslinimas. "Draugo" rugpjūčio 26 d. laidoje, 6 psl., "Šachmatų" skyriuje, įsivėlė nemaloni klaida. Turėjo būti: "13-metis Karolis Drunga" iš Chicago svečiuojasi pas savo brolių Mykolą Drungą. Jėdu aplankė mūsų šachmatininkų treniruotę". Už mūsų korespondento klaidą nuosirdžiai atsiprašome.

× "Cicero Life" laikraštis užklausa savo keturis skaitytojus kokių nors klausimų, kartu pridėdamas ir paklaustųjų nuotraukas. Praėjusį sekmadienį buvo įdėti atsakymai į klausimą, kas kokį maistą labiausiai mėgsta. Tarp paklaustųjų buvo ir Birutė Zela-torienė, kuri atsakė, kad labiausiai mėgsta lietuviškus koldūnus, trumpame atsakyme paaiškina, kas tai per maistas.

× Povilas Putrimas, ilgametis Cicero verslininkas, Cicero šv. Antano taupymo ir skolinimo bendrovės viceprezidentas, neseniai grįžo iš Igoninės po sėkmingos operacijos ir sveikata namuose, po truputį besidarbuodamas ir krautuvėję. P. Putrimas jau pradėjo 85-tuosius metus. Įvertindamas spaudos darbą, "Draugui" paukojo 10 dol. Ačiū už paramą dienraščiui.

× Povilas Gylis, gyv. Olimpia, Wash., prisidėjo prie "Draugo" banketo, paimdamas specialią bilietėlių laimėjimą, o taip pat dar atsuntė auką. Iš viso įteikė 100 dol. "Draugo" spaudai tobulinti ir gerinti. Mielam skaitytojui ir aukotojui nuosirdžiai dėkojame. "Draugo" banketas bus rugsėjo 16 d. Jaunimo centre.

× Santaros - šviesos dvidešimt penktojo suvažiavimo poezijos vakare dalyvavo Vitalija Bogutaitė, Jonas Mekas, Česlaw Milosz, Henrikas Nagys, Liūnė Sutema, Aldona Veščūnaitė ir Tomas Venclova.

(pr.)

× Šiluvos atliadai švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje prasidės ateinančios savaitės ketvirtadienį, rugsėjo 7 d., ir tęsis iki rugsėjo 15 d. Rugsėjo 10 d. bus iškilminga Šiluvos procesija. Atliadus praves svečias iš Romos prel. Klemensas Razminas.

× Kun. Pranai Kelpšui, šv. Kryžiaus ligoninės kapelionui, išvykus į ligoninių kapelionų konferenciją, ji ligoninėje dvi savaites pavaduoja kun. Juozas Vaskas, "Laivo" redaktorius. Nors dirbdamas ligoninėje, jis ateinančio mėnesio "Laivą" pasistengs suredaguoti. Į redakciją grįš rugsėjo 11 d.

× Mykolas Vaisvila, buvęs Lazdijų gimnazijos matematikos mokytojas, čia anksčiau dirbęs matematiniuose apskaičiavimuose, o dabar jau išėjęs į pensiją, yra susirgęs ir pagaldytas šv. Kryžiaus ligoninėje. Gydo si dr. V. Tumasonio priežiūroje ir laukia operacijos.

× Sol. Stasys Baras, L. Fondo tarybos ir valdybos narys, rūpinasi L. Fondo rudens vairo pasisekimu. Jis organizuoja 6 stalus į pokylį, kuris įvyks spalio 28 d. Merriott naujame viešbutyje, miesto centre. Pavienius bilietus ir įnašus įteikti galima L. Fondo raštinėje kiekvieną dieną darbo dieną.

Prof. dr. T. Remeikis skaito paskaitą Liet. Fronto bičiulių stovykloje Dainavoje

Nuotr. Vyt. Maželis

× Midwest Baltų komitetas rugsėjo 3 d., sekmadienį, Estų namuose, Prairie View, Ill., ruošia visų trijų tautų susipažinimo gegužinę. Į gegužinę a'vyks ir pasakys pagrindinę kalbą Congressman Philip Crane, kandidatas į JAV prezidentus 1980 m.

JAV LB Vidurio Vakarų apygardos valdyba kviečia visus kuo skaitlingiau atstovauti lietuviams. (pr.)

× Planuojama papildoma kėlonė į Vilnių spalio 10-26 dienomis. Marius Kiela 737-1717. (sk.)

× A. a. kun. dr. F. Gurecko raštų rinkinį "Esame nemarus" galima užsisakyti pas dr. M. Ringienę, 7305 S. Washenaw Ave., Chicago, Ill. 60629. Kaina 6 dol. Čekius rašyti: Daughters of Lithuania, Inc., 2735 W. 71 St., Chicago, Ill. 60629. (pr.)

NENORIME, BET REIKIA...

Neseniai man teko parašyti šios antraštės žodžius. Tad nuo 1978 m. spalio 1 d. mums reikia kreiptis į skaitytojų dosnumą, nes nuo tos dienos dienraštis skelbia tokias kainas už prenumeratą:

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 6 mėn. 3 mėn.
Chicago ir Cook apskr.	\$37.00 \$19.00 \$15.00
Kitur J.A.V.	35.00 18.00 13.00
Kanadoje U.S.A.	37.00 19.00 15.00
Užsienyje	37.00 20.00 15.00
Savaitinis	25.00 15.00 9.00

Prašau Kanados skaitytojų pastebėti, kad kainos už prenumeratą mokamos Jungtinių Amerikos Valstybių valiuta. Jei kai kurie skaitytojai pridės auką prie prenumeratos, būsimame nuosirdžiai dėkingi už lietuviškos spaudos įvertinimą.

P. P. Činikas MIC
Adm.

Balto Chicago apskr. susirinkime. Iš kairės (pirmoji eilė): K. Januška, J. Mackevičius, Balčiūnienė, E. Markūnienė, dr. Z. Modestienė, G. Giedraitytė, V. Šimkus — apskr. pirm. K. Čepaitis; (antroji eilė): A. Suopienė, I. Sekmokienė, S. Didžiulienė, J. Sasnauskienė, K. Repšienė ir I. Straukas; (trečioji eilė): K. Bružas, K. Repšys, P. Zailskas, K. Balčiūnas, V. Kregždys, R. Simokaitienė, A. Didžiulis, F. Sereičikas, A. Gauroniskis, svečias, M. Simokaitis, J. Blažys, J. Balčiūnas, dr. V. Balčiūnas, P. Burneikis, J. Paulėnas, A. Kareiva, K. Povilaitis ir A. Kleiza

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

SUSIRINKIMAS SAVO ARTIMUI PAGALBĖTI

Balto Chicago apskrities ir skyrių valdybų narių bei atstovų sukvietas susirinkimas įvyko rugpjūčio 20 d. Balfo centro patalpoje Chicagoje. Susirinkime dalyvavo 35 Balfo darbuotojai, atidarė apskr. pirm. Valerijonas Šimkus. Pasveikinęs susirinkusius, padėkojo už atsilankymą, pasidžiaugė gausiu dalyvių skaičiumi ir šiam susirinkimui pirmininkauti pakvietė Balfo 57 skyriaus vald. pirm. Kostą Bružą ir sekretoriauti naują Balfo direktorę dr. Živilę Modestienę. K. Bružas, perėmęs pirmininkavimą, pasveikino susirinkusius, padėkojo už pasitikėjimą ir šiam susirinkimui apsvartyti perskaitė patvirtintą darbotvarkę, kuri buvo priimta be patarimų.

Balto centro vald. pirm. M. Rudienė buvo kviesta atsilankyti susirinkimui ir tirti žodį, bet dėl susidėjusių kitų skubių reikalų turėjo išvykti iš Chicago ir susirinkime negalėjo dalyvauti. Jai atstovavo centro vald. išdininkas Balfo direkt. Kostas Čepaitis, kuris pasveikino dalyvius ir palinkėjo darbigo ir sklandaus darbo.

Toliau pirmininkaujantis susirinkimą tęsė pagal darbotvarkę sužymėtus punktus. Protokola perskaitė K. Januška. Protokolas priimtas be patarimų gausiu rankų plojimu. Liepos 23 d. įvykusios gegužinės pini-ginės apyskaitos pranešimas. Kadangi apskr. išdin. dr. Br. Motušienė yra išvykusi atostogų, jos paruoštą apyskaitą perskaitė Balfo direkt. dr. Živilė Modestienė. Apyskaita patvirtinta be patarimų gausiu rankų plojimu ir išreikšta žodžiu padėka. Ją pareiškė centro vald. išdin. K. Čepaitis, apskr. vald. pirm. V. Šimkus ir kiti dalyviai.

Be to, priminta, kad dr. Br. Motušienė gegužinėje, be savo tiesioginių pareigų, tvarkant finansinius reikalus, daug prisidėjo taktininkaudama prie "laimes šulinio".

Seimas įvyks 1978 m. spalio 28-29 dienomis švč. M. Marijos Gimimo par. salėje. Centro

vald. pirm. M. Rudienė ir apskr. vald. pirm. V. Šimkus, apsvartę būsimo seimo svarbesnius klausimus, pasiskirstė pareigoms. Centro valdyba sutiko atlikti visus seimą liečiančius techniškus darbus, būtent, išsiuntinėti visiems atstovams kvietimus, paruošti seimui programą, atspausdinti seimo leidinį, bilietus ir iškilmingą vakarienę ir t. t. Apskrities valdyba sutiko seimą globoti, aprūpinti atvykstančius atstovus nakvynėmis, transportacija, atvežti atvykusius iš aerodromo ar iš gelež. stoties į seimą ar kitur, svečius priims ir pavaišins. Taip pat praves ir meninę dalį.

Rudenio piniginių vajeaus pravedimo aptarti visi numatyti svarbesni klausimai. Didieji darbai priešakyje. Balfo vadovus ir darbuotojus laukia dar-

bai. Seime numatyta statuto - įstatų kai kurių punktų pakeitimas ir papildymas. Numatyta įstatų atspausdinti lietuvių ir anglų kalbomis, nes dauguma Balfo darbuotojų to pageidauja.

Spalio pirmomis dienomis ir vakarais pasipils į gatves šimtai aukų rinkėjų, eis nuo namo prie namo prašydami aukų. Tų aukų bus prašoma vargan patekusiems broliams ir sesėms lietuviams, nes šelpiamųjų skaičius ne mažėja, o didėja. Tai matyti iš nekalbanti nuteistųjų ir teisiamųjų.

Geraširdžiai aukotojai, aukų rinkėjai pasibeldus į duris, prašomi sutikite juos su šypsena ir atiduokite jiems savo dukolę. Tai bus atliktas gražus ir garbingas darbas.

Kostas Januška

Putnamo seselių rėmėjų rengiamos madų parodos būsimo modeliuotojos: Vilija Rasutytė, Joana Krutulienė, Ina Končiūtė ir (sėdi) Asta Vaičiūtė

Nuotr. P. Pupiaus

CHICAGOS ŽINIOS

BRUŽDA YIPPIES

Grupė jaunų Chicago pramuštgaivių, vadinamų Yippies, norėjo gauti leidimą Lincoln Parke suruošti vadinamą "rock" koncertą ir ištisus 24 val. minėti 10 m. sukaktį nuo maištų demokratų konvencijai. Kai leidimo jie negavo, jie ėmė burnoti, mėtyti pajus į teismo maršalkas. Vėliau vistikie demonstravo Grant Parke. Susirinko apie 150, bet išsišokimų nebuvo ir policija jų neareštavo.

BANKRUTUOJA GELEŽINKELIS

Bankrutuojantis Chicago, Milwaukee, St. Paul and Pacific geležinkelis antrą šį metų ketvirtį turėjo 7.2 mil. dol. nuostolių. Per pusę metų geležinkelio nuostoliai — 30.8 mil. dol.

INDENŲ SAVAITĖ

Field muziejus Chicagoje, 12 gatvė prie ežero, turi vadinamą indenų savaitę, kurios metu rodomi indenų filmai ir lankytojams rodoma ir aiškinama indenų kultūros ekspozitai.

AUTOBUSŲ SARGAI

Autobusais ir miesto traukiniais jau pradėjo važinėti meno Bilandis įvesti sargai keičiųjų saugumui garantuoti. Paleisti 49 vyrai ir 27 moterys. Juos lydi policininkai, o vėliau jie dirbs savarankiškai. Ateinančią savaitę taip važinėjant atliks apmokymą dar 16 vyrų ir 6 moterys — susisiekimo sargai. Apie rugsėjo vidurį jau patruliuos 98 žmonės. Jie neturės ginklo, bet bus policijos uniformose.

TRYŠ ŽUVO

Penki jaunuoliai Oak Parko Priemiesty naktį į sekmadienį važiojo iš baliaus. Jų automobilis atsitrėnkė į medį. Trys jaunuoliai 17-18 m. buvo užmušti.

NARKOTIKŲ VERGAI ŽIAURCS

Keturi policininkai buvo sužeisti, kai į juos ėmė trenkti buteliais tavernoje, kada jie įėjo į Cuckoo Nest, 1400 N.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamanas ir nariai Gabija Juozapavičiūtė, dr. Algis Paulius ir kun. Antanas Saulaitis posėdžiavo su Didžiosios Britanijos Lietuvių sąjungos pirmininku Jaru Alkiu ir tarėsi Pasaulio Lietuvių jaunimo kongreso rengimo bei finansavimo reikalus Anglijoje. Jaunimo kongresas prasidės 1979 m. liepos 11 d. su jaunimo stovykla Anglijoje netoli Londono. Anglijos lietuviai pasirūpins jaunimo stovyklos bei svečių globa ir priėmimu.

— Stasys ir Birutė Gintantai iš New Yorko buvo nuvykę aplankyti savo tėvus ir seserį Birutę Los Angeles apylinkėse. Pabuvoję Kalifornijoje ir apžiūrėję įdomesnes vietas, jie jau grįžo namo.

— Onos ir Vaclovo Mikuckių sodyboje, Vista, Calif., buvo pastatytas lietuviškas kryžius, suprojektuotas skpt. P. Gasparonio. Kryžių pašventinti buvo nuvykę prel. J. Kučingis, šv. Kazimiero liet. parapijos klebonas. Dalyvavo iš Vistos ir Los Angeles didelis būrys svečių, kuriuos šeimininkai gražiai pavaišino.

— Rimas Petrauskas iš Kanados, neseniai lankėsis Pietų Amerikoje kaip Pasaulio Lietuvių jaunimo sąjungos atstovas ir ten tarėsi su lietuvių jaunimu apie jų pasiruošimą ir dalyvavimą Pasaulio Lietuvių jaunimo kongrese kitų metų liepos mėnesį Europoje. Apie savo patirtį ir Pietų Amerikos lietuvių jaunimo problemas, darbus ir pageidavimus jis supažindino PLB valdybos pirmininką V. Kamantą ir narius skautų IV-je Tautinėje stovykloje įvykusiam posėdyje.

— Adv. Antanas Gailia iš Rio de Janeiro, Brazilijos, apilankęs daugelį lietuvių kolonijų Amerikoje, nuvyko į Los Angeles susipažinti su ten gyvenančiais lietuviais ir lietuvių veikla.

— Brooklyn Angelių Karalienės lietuvių par. bažnyčia rugsėjo 17 d. minės savo 90 metų sukaktį. Bus iškilmingos pamaldos, kun. K. Pugetičiaus pamokslas, o vakare suakutins banketas Kultūros židiny.

DIDZ. BRITANIJOS

— Laima Beržinytė, Pas. Lietuvių jaunimo sąjungos tarybos atstovė, lankėsi Anglijoje ir turėjo pasitarimus su vietos lietuvių jaunimu. Jos graži lietuvių kalba, išsamūs pranešimai ir gera informacija apie jaunimo veiklą padarė visiems gerai įspūdį.

— D. Britanijos Lietuvių sąjungos Stoke-on-Trent skyrius, liepos 15 d. šventė savo 25-rių metų veiklos jubiliejį. Šventėje dalyvavo s-gos pirm. J. Alkis, Z. Juras, kun. St. Matulis ir kt. Dalyvavo po būrį atstovų iš aplinkinių vietovių. Jie sudarė šventei iškilmingumo ir tautinės dvasios nuotaiką. Svečius pasitiko vietos valdybos sekretorius K. Kamarauskas. Vytautas Andriuskevičius, skyriaus gar-

Bosworth, Chicagoje, areštuoti narkotikų spekuliantai. Policija dabar ieško jų 20-ties mušeikų.

PARAMA MENININKAMS

Kūrybingiems menininkams bus duodama po 500 dol. paramos užbaigti savo kūrybos darbą. Gali gauti architektai, choreografai, rašytojai, filmotokai, grafikai, kompozitoriai, tapytojai, fotografai, dramaturgai, poetai, skulptoriai, video bei mišrių priemonių menininkai. Parama gali būti naudojama medžiagai, įrengimui, aprūdai, perrašymui, persiuntimui, kelionėms, aktorių kostiumams, patalpų nuomai, kojų pjūvimui. Bus paskirstyta 50,000 dol.

bės narys, padėjo susirinkusiems ir svečiams už dalyvavimą jubiliejinėje šventėje. Šio skyriaus valdybą sudaro Vl. Dargis, K. Kamarauskas ir J. Andriuskevičius. Šis lietuvių sambūris dalyvauja angliškoje spaudoje, informuodamas apie Lietuvą ir lietuvius, o taip pat duoda pasikalbėjimus vietos radijo stotyse.

— Londono Lietuvių namuose iš Amerikos lankėsi Gražina ir Jurgis Blekaitiai ir Kazys Rožanskas, buvęs Anglijos gyven-tojas, dabar gyvenęs Chicagoje.

AUSTRALIJOJE

— Melbourne lietuviai katalikų spaudos mėnesį, kurį yra paskelbęs vietos vyskupas jau prieš kelerius metus, pradėjo rugpjūčio 6 d. Ta proga kalbėjo Australijos Liet. kat. federacijos pirm. Viktoras Laukaitis, išskeldamas lietuviškos spaudos reikšmę. Jis priminė, kad "Tėviškes Aidai" ir "Mūsų pašvęstis" atlieka didelį ir svarbų tautinį darbą lietuvių tarpe. Pamaldose skaitymus atliko V. Laukaitis, aukas nešė Virginija Bruožytė, Loreta Petraitytė ir Mėta Venckutė. Parapijos choras, kuriam vadovauja Petras Morkūnas, vargonais groja Zita Prašmutaitė, pagiedojo lietuviškų giesmių.

Romas Braniška Melbourne universitete, Australijoje, sėkmingai baigė chemijos ir matematikos studijas ir gavo baka'auro laipsnį. Šiuo metu jis ruošiasi mokytojauti gimnazijoje

— Australijos Lietuvių fondo susirinkimas įvyko rugpjūčio 19 d. Melbourne Lietuvių namuose. Susirinkime buvo pavieiktos apyskaitos, aptarti artimiausi planai ir atliktini darbai.

— Birutė Prašmutaitė, Australijos Lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkė, praneša, kad "Grandinėlis" tautinių šokių grupę sutiko dalyvauti lietuvių jaunimo kongrese. Kun. A. Saulaitis ir Elena Bradūnaitė rengia programą, kurioje bus skirta pakankamai laiko jaunimo reikalams.

— Lietuvių katalikų moterų metinė šventė įvyko rugpjūčio 20 d. Visos draugijos narės rinkosi šv. Jono bažnyčioje pamaldoms, o po pamaldų parapijos namuose Kensingtone visoms narėms buvo pietūs ir pranešimai. Šventę rūpinoi pirmininkė H. Sutkuvienė.

— Jonas Jokubavičius, Melbourne gyventojas, sunkiai serga ir guli savo namuose, nes ligoninė jau nebelaiko. Jis serga nepagydoma vėžio liga.

— News Weekly laikraštis atspausdino rašinį apie Australijos televizijos rodomą Holocaust filmą ir klausia, kodėl žydai nuolat plačia vokiečius, kai Stalino įvykdytas genocidas yra daug didesnis, taip pat ir komunistinėje Kinijoje išžudyta milijonai žmonių. Kalbama tik apie vokiškų nacių žudynes, o kodėl gi nutylimos kitos žudynės — klausia laikraštis.